

TISZÁNTÚL

POLITIKAI LAP

I. évfolyam.

Debrecen, 1933. december 7., csütörtök

2. szám.

Bethlen és Gömbös

Írta: Hegymegi Kiss Pál.

Bethlen István Angliában harcol a magyar ügyért. Sikert sikerre arat — s mi igaz szívből örülünk a sikerének, úgy is, mint honfitársai, úgy is, mint politikai ellenfelei.

Sohasem tartoztam rajongói vagy hívei közé, de mint ellenfelet megbecsültem és tisztetben tartottam. Erdélyben ifjúkoromban lelkesemmel ott voltam a Déry Zoltán gárdájában, ahol ő egyik vezető volt. Mikor kijött, azt hittem, egy demokratikus nemzeti állam kialakítója lesz, túlsok feudális elgondolást, túlsok munkapárti szempontból vitt bele politikába. Irgalmatlanul támadtam politikáját, de tisztességét nem. Mikor hívei testvérpártja cserbenhagyta, nem állottam oda, hogy a fáradt oroszlánt döföljem.

Mikor most Bethlen odakinn népszerűségét visszaszerzi, bent az országban a többségi párt berkeiben nagy az aggodalom, — rejtélyes erők kezdenek mozogni. A párt ma is a Bethlené, a szárnyaszegett hívek csak nézők a politikai arénában, mint pártjának nincs életlehetőségük, félnek az új kreaturáktól, várják vissza a régi vezért.

Bethlen a gazdasági életre vonatkozólag ma megértőbb a dolgozók érdekeit illetőleg, mint Gömbös, aki a helyben topogó orthodox pénzügyi politikusok, Imrédy—Popovics teljes befolyása alá került.

Gömbös, aki nagy energia-tömeg, irtózatossággal küzd. Gazdasági és pénzügyi téren teljesen tehetetlen éppen Imrédy miatt. Programja a Gaál Gastoné, amelyet azonban csak a független kisgazdáknak támaszkodva tudna megvalósítani, — mert programjának életbeléptetése a többségi párt halálát jelentené. A független kisgazdák élén álló csoportja és Bethlen ma tűz és víz egymáshoz. Gömbös sakkozik a két tényezővel, az ő sakkbantartásukkal tartja fenn saját életlehetőségét.

Gömbös a titkosság tekintetében közelebb van a kisgazdákhöz, Bethlen a gazdasági felszabadítás kérdését illetőleg közeledett a Gaál Gastonisták álláspontjához.

Azonban Gömbös, sajnos, közben szimpatizál a középeurópai diktatúra evolúciójával, ellenfelei és saját pártja is félnek az ily irányú kibontakozástól, míg Bethlen, bér feudális, de az alkotmány teljes felretételére nem lesz kapható.

Az új rendszert óhajtok sokat vesztettek Gaál Gastonnal. Eckhardt, bár a többségiek egy részének szemében is a jövő embere, félő, hogy nem kap kellő időben lehetőséget a nemzeti népies gazdasági elgondolások megoldására. Emiatt mint harmadik való, sajnos az ország kárára, inferioris helyzetben van a másik kettővel szemben, pedig az országban a legnagyobb szimpátiának ő örvend.

Ha Bethlen kinti tapasztalatai alapján a titkosság kérdésében közeledik a kisgazdákhöz, új helyzet áll elő, — ugyancsak új helyzet áll elő, ha a diktatúra evolúció miatt Bethlen is kényszerül az alkotmányt védeni. Ilyen a jelentősége ma Bethlen Istvánnak itt bent.

Csalódott hívei most ismét tőle várják a fordulatot. De Bethlen nagy úr, lehet, hogy elmegy Inkére pihenni.

Bethlen jön gyorsvonati sebességgel, vagy Keresztes-Fischer Ferenc kerül az élre?

Bethlen István grófot és Eckhardt Tibort hazaérkezésük alkalmával ünnepelesen fogja fogadni az egész ország közönsége pártkülönség nélkül. Nem tudni azt, hogy Bethlen István akar-e most az aktív pártpolitikában részt venni. Az ősi alkotmány mellett Angliában leszegezett álláspontja, mint ahogy intímus hívei mondják, figyelemzést vált Gömbös miniszterelnök számára, hogy Bethlen az alkotmányos útról való letéréséhez hozzá nem járul.

Az egységpártban nyilvánvaló, hogy a többség várja vissza Bethlent.

Maguk sinesenek meglegedve, hogy a felelőtlen elemek ma újabban ismét szerepelni kezdenek. Ilyen szereplés jelenségei mutatkoznak a legitimitás elleni tüntetésekben, az egyetemi zavargásokban, amelyeket feltétlenül kívülről irányítanak és mutatkoznak azokban a portyázó különítményekben, amelyek a kisgazda gyűléseket igyekeznek megzavarni, mint amilyen legutóbb a revolveres tüntetés is volt.

Ezért mutatott rá Hegymegi Kiss Pál képviselő kedden este a parlamentben, hogy az ellenzéki képviselők élete nem bitang jóság s a politikai brigantikával le kell számolni.

Viszont több oldalról helytelenítik a nemzeti munkahéten történt felvonulásokat, a tattersáli ünnepséget és azt a gyönyörű, díszes 50 vezéri zászlót, amelyet a magyar alkotmányos rendbe beilleszteni nem tudnak, mint ahogy Gaál Gaszton legutolsó beszédében helyesen állapította meg, miszerint az ország vezére a főhatalom birtokosa.

Sokak szerint Bethlen gyorsvonati sebességgel jön, mások Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert kombinálják ismét. Így vélekednek a régi egységek.

Maradt 12.000 pengő a Nagyatádi szoboralapból vagy nem? — ezen vitáznak az akció vezetői

A parlament folyosóján a Ház tegnapi ülésén élénk kommentárokat adott alkalmat a Nagyatádi Szabó István Szoborbizottság működésével kapcsolatos elszámolások ügye.

Nagyatádi Szabó István szobrának a felállítására az akciót a régi egységpárt gazdaszárnya kezdeményezte s az akció főtényezői Mayer János volt miniszter, Gaál Endre, a fehérgyarmati kerület képviselője és Biró Imre Boldizsár, Nagyatádi Szabó István régi újságírója voltak.

A könyveléseket Biró Imre Boldizsár vezette és megállapítása szerint 12.000 pengő feleslegnek kellett volna maradni, viszont Gaál Endre, aki az ügyek intézője volt, ilyen feleslegről nem tud.

A vitában, amelyben Biró Imre Boldizsár azt hangoztatja, hogy nyugtával kell ellátni az összes számadásokat, Mayer János eddig még nem tudott igazságot tenni. Kíváncsok, hogy a szoborbizottság elszámolását a nagy nyilvánosság előtt ejtsék meg s erre vonatkozólag a független kisgazdapárt felhívást is intéz a szoborbizottsághoz.

A gazdavédelmi rendelet kedvezményeit csak igen kevés gazda tudja igénybe venni

A rendelet kizárja a védelemből a bérlőket — A háztulajdonos gazdák hátrányos helyzetbe kerültek — Kamatmérsékléssel nem lehet megoldani a válságot

November elsejétől kezdődően új jogszabály intézkedik a gazdaérdekek védelméről. Rövid pár nap alatt is kint, hogy a rendeletben foglalt „kedvezmények” csak igen kevés gazda által vehetők igénybe és már ezért sem oldják meg a Csonkamagyarországra oly rendkívül fontos gazdádósság rendezésének kérdését.

Már az alapvető tévedése a rendeletnek, hogy kizárja a védelemből a bérlőket.

A köztudat ténylegesen gazdáknak nemcsak azokat tekinti, akik tulajdonosai a földnek, hanem azokat is, akik

bérlői, szóval ténylegesen gazdálkodással foglalkoznak. Ekként az a különös helyzet állott elő, hogy míg a hitbizományok urai, valamint a nagybirtokok tulajdonosai még akkor is biztosíthatják a maguk számára a kedvezményeket, ha ténylegesen gazdálkodással nem is foglalkoznak — és esetleg a föld hozamát nem is irtón költsik el, — addig a földműveléssel tényleg foglalkozó bérlők semmiféle kedvezményre számot nem tarthatnak.

Igy a gazdatársadalom legszámottevőbb rétegének érdekét az úgyne-

vezett gazdarendelet nem védi.

Igen különös helyzet áll akkor is elő, ha

a gazdálkodással kizárólag foglalkozó egyén háztulajdonnal is bír és a háztulajdon jövedelme papíron több, mint a mezőgazdasági ingatlanból kimutatható jövedelem.

Tudunk eseteket itt Debrecenben is, amikor egy nagygazda, a lakásinség idején közérdeket is szem előtt tartva, bérházat építtetett, nem riadván vissza kölcsöntől sem és így egyetemlegesen elterhelvén mezőgazdasági ingatlanát az újonnan felépített palo-

Ára 10 fillér.

tájával, ma nem áll módjában kimutatni a rendeletnek azt a feltételét, melyszerint jövedelme nagyobb részben mezőgazdasági ingatlanok jövedelméből ered, s ekként az úgynevezett gazdarendelet kedvezményeit ez okból sem veheti igénybe.

A rendeletnek a legnagyobb hibája azon alapfel nem ismerése, hogy a válság főoka a mezőgazdasági termények elértéktelenedése s ezért kamatkedvezményekkel a kérdés meg nem oldható. Szükséges lett volna a belső forgalmat nehezítő és a termények értékét csökkentő állami és helyhatósági illetékek, állatvásári helypénzek, fogyasztási adók, községi kövezetvámok leszállításáról gondoskodni, arányosítani kellett volna a vasúti és hajózási szállítási díjakat, meg kellett volna könnyíteni a teherautófuvarozást. Ma előre mondhatjuk, hogy

amíg csak kamatmérséklés az alapelv, a mezőgazdasági válság és ezzel kapcsolatban az általános válság meg nem oldható.

Buzában kellene csak gondolkodni és akkor ez mindjárt világos lesz előttünk. Az állami költségvetés személyzeti kiadása 5 év alatt 8.800.000 mázsá buzáról, 34.330.000 mázsára ugrott és túlszaladt az egész magyar búzatermelésen. Addig, míg 1928-ban az állam személyzeti kiadását 950.000 kát. holdon kitermelték, ma 3.292.000 hold búzavetés kellett hozzá, de Csonka-Magyarországnak csak 2.768.600 hold búzaterülete van.

Ezernyi átszámítást végezhetünk, a búza árak és a kartellárak körül és

megdöbbenéssel jövünk rá arra az óriási eltolódásra, ami a pengzardalkodást és az östermelést egymástól elválasztja.

Mindaddig, míg az úgynevezett „gazdarendeletek” elkészítésénél az egyoldalú pengzardalkodás orthodox elvei érvényesülnek, s amíg az östermelés értékmérője, a búzában való számítás nem vétetik figyelembe, addig az úgynevezett gazdarendelet csak látszat védelmi rendelet.

Csempészett szaharint árullak Nádudvaron

Tavaly június 27-én a nádudvari csendőrrőror a heti piacon elfogta Szicsák Miklósné és Sáfrány Józsefné ottani lakókat, amint csempészett szaharint árusítottak. A két asszonytól 280 gramm mintegy 2800 darab szaharint, amely csehszlovák cégjelzéses csomagokban volt, kobzott el a csendőrség. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a szaharin Klein Bélánétól származik.

A törvényszéki tárgyaláson Klein Béláné tagadta, hogy a szaharin tőle származnék. Hangoztatta, hogy a nyomozás során nála egy szemét sem találtak. Sáfrány Józsefné nem is ismeri, szerinte a tanuk bosszúból vallottak ellene. A tanukihallgatások után a törvényszék szaharin jövedéki kihágásában mondta ki bűnösnek Klein Bélánét és azért őt 678 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén pedig 30 pengőnként egy napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletet Kleinné megfellebbezte és úgy került az ügy a debreceni ítélőtáblán dr. Várdy Sándor tanácsa elé. A tábla az elsőfokú ítéletet jogerősen helybenhagyta.

Króh Vilmos

női divatruház

Debrecen,

Degenfeld tér 10.

felhívja a vásárló közönség

figyelmét, hogy

karácsonyi szükségleteit

legolcsóbb, legnagyobb vá-

lasztékban nála szerezheti be

Menyasszonyi kelegyék,

női kabátok, ágymaginturák

legszebb kivitelben kaphatók

Rálöttek Dinich Ödön képviselőre

Még az egységes párt is elítéli Farkas főispán harcát Andaházy Kasnya Béla ellen

A hét egyik legnagyobb politikai eseménye az volt, hogy Dinich Ödön képviselőre csendőrök jelenlétében revolvert fogtak és rálöttek, a revolver azonban csütörtököt mondott. Dinich Ödön képviselőnél megjelentek tisztelői s úgy őt, mint feleségét melegen ünnepelték szerencsés megmenekülése alkalmából.

Természetesen a felelősségre vonás nem maradhat el és ez két irányban folyik. Azonban csak politikai és lovagias úton.

Kínos jelentősége az ügynek, hogy az ellenzék Farkas Béla főispán felelősségét is felvetette, mert nyilvánvalóan látszik, hogy Farkas Béla politikai ellenfelének, Andaházy Kasnya Bélának kerületében túlmént azokon a határokon, amelyeket a politikai küzdelem lehetőségein belül elképzelni egyáltalán lehet.

Magának a kormányknak is kelle-

metlen, hogy immár a második főispán, aki hasonló helyzetbe jut az ellenzék egy vezető tagjával úgy, hogy az a harc, amelyet a hivatalos erők segítségével is folytat, a közérdeket nem szolgálja. Ilyen a Borbély Macky Emil harca Eckhardt Tiborral s most ilyen lesz a Farkas Béla harca Andaházy Kasnya Bélával.

Még egységespárti körökben is helytelenítik a főispánok ezt a rettenetes antagonizmusát Andaházy Kasnya Bélával szemben.

Természetesen a lovagias ügyek egész sorozata állott elő, amelynek során főszolgabírótól kezdve a belügyminiszterig mindenkiel szemben helyt kell állni annak a két ellenzéki képviselőnek, akik közül az egyiket orvul le akarták löni és sajnos, ez idő szerint még a merénylő nevét sem tudják.

Ha a amagyar tisztviselői kartól áldozatot követelünk, akkor ez legyen igazságosan elosztott áldozat —

mondotta Hegyemegi Kiss Pál képviselő a nyugdíjajavaslat elleni parlamenti felszólalásában

A nyugdíjajavaslat most folyó parlamenti vitájában Hegyemegi Kiss Pál országgyűlési képviselő, mint pártjának vezérszónoka nagy figyelem közben válaszolt Gömbös Gyula miniszterelnök beszédére, kimutatva a javaslat teljes tarthatatlanságát.

Hegyemegi Kiss Pál képviselő többek között a következőket mondotta:

— A szenvedések harmóniáját kell biztosítani ebben az országban, mert mindnyájunknak áldozatot kell hozni.

Mindnyájan szívesen szenvedünk, ha azt látjuk, hogy a szenvedésnek értelme van.

Igaz az is, hogy az amerikázó és nem dolgozó tisztviselőket — ha vannak ilyenek — ki kell küszöbölni. Az ilyen tisztviselők azonban nagyon is kivételesek s ezért vérszakaszokat beállítani egy új törvénybe nem kell. En attól félek, hogy a vérszeljés folytán az egyik rezsím elkergeti a neki nem megfelelő egyént.

— A népszerűtlenség ugyanis abban gyökerezik, hogy ezeket a tisztviselőket éppen ez a rendszer politikai kortesszolgálatokra, a dolgozó társadalom ellenőrzésére használja fel. Ahol ez nincs meg, ott

a mi népünk egyáltalában nem tisztviselő gyűlöli.

— Mi azt vártuk, hogy a nyugdíj terén az igazság elve fog érvényesülni, mert

az a meggyőződésünk, hogy azok, akik 1924. előtt mentek nyugdíjba, a magyar nemzet életének egyik legnehezebb korszakában tették tönkre idegeiket és ma, a világháború után mégis csak nyugalmasabb a helyzet.

— A szolgálati pragmatikus követelése már nem tudom hányadik évizidet jubilálja. Nagyon igazságtalannak tartom azt az eljárást, hogy egy félesztendői betegség után véglegesen nyugdíjba küldhessenek valakit. A 2. §. b) pontját pedig egy olyan diktatórikus rendszer selyem zsinórjának tartom, amely még inkább függővé teszi a mindenkor politikai irányzattól a tisztviselőt.

— A javaslat megállapítja az elévülési időt is az igényeket illetően.

Ez a legigazságtalanabb rendelkezése ennek a javaslatnak.

— Nekem azonban még más tekintetben is aggályaim vannak. Eppen a háztulajdon a legterheltebb az adóterhek között és a háztulajdonosoknak a rovására

is megy az egyoldalú takarékoság, másfelől pedig a kistisztviselőket illetően is meg kell állapítanom, hogy ott az alsóbb régiókban túltúll sok áldozatot követelnek, holott ott ez már a család, az existenciá rovására megy, a felsőbb régiókban pedig túltúll nagy kíméletet tanusítanak.

— En 12 éve hallom itt azt, hogy mindig segítenek az ifjúságon.

Politikailag sokszor felhasználják az ifjúságot, a segítség azonban ezideig még mindig elmaradt.

— Vannak takarékosági intézkedések is a javaslatban, azonban ezek nem elégségesek és nagyon egyoldalúak. Tessék a tisztviselők mellékfoglalkozását végleg beszűntetni.

— Városom polgárságának kívánságára tisztelettel javaslom a következő határozati javaslat elfogadását:

A Képviselőház szükségesnek találja államháztartási, takarékosági érdekből is, hogy a közpénztárból húzott fizetések és nyugdíjak maximális összege állapíttassék meg különösen akkor, amikor a kisemberek fizetése és nyugdíja nagyobb arányokban csökken.

— A tisztviselők vidéken lakó nagy tömegei azt mondják, hogy ők a lakbért jelenlegi lakáshelyük szerint kapják. A másik kívánság, azoknak a tisztviselőknek a helyzete, akik tisztviselői lakbéréből építkeztek, rendeztessek.

— Azután kívánják igen sokan, különösen a tanítószeg részéről, hogy a nyugdíjakkal a minimum állapíttassék meg. Egyáltalán még meg kell emlékezni három kategóriáról, akiknek helyzetés különösen is megfontolónak tartom. Az egyik a tanítószeg, a másik kategória a csendőrlégénység.

A harmadik határozati javaslat a magyar vasutáságról szól.

Városom nyugdíjas vasutasainak kívánságára határozati javaslatot nyújtok be, hogy a MÁV alkalmazottak nyugdíját külön törvénnyel kell külön szabályozni.

— Nagyon szeretném, hogy ha mi a magyar köztisztviselői kar helyzetét rendezzük, ez csakis egységesen, kellő áttekintéssel történjék és ha a magyar tisztviselői kartól áldozatot kívánunk, mert áldozatot kell követelnünk, akkor ez az áldozat legyen igazságosan elosztott áldozat, feljebb többet, lejjebb kevesebbet.

A menekültek és a revízió

„Meg sem tudják érteni”... harsant fel egy erdélyi ember ajkáról, Debrecen sz. kir város közgyűlésén. Valóban, Csonka-Magyarország őslakói, Debrecen város szülöttei nem érezhetik át azt a fájdalmat, amelyet egy szülőföldjétől elszakított ember érez. A gyermekkori emlékek kitörülhetetlenül védődnek az emberi lélekbe, érzés és gondolatvilága állandóan uralják és fokozottan eluralkodnak a lelken, akkor ha távol kell élni attól a helytől, ahol ezek megszülettek, keletkeztek. Az ilyen ember lelkében állandó izgalom él, amelyet a gondolatok gazdagsága, a vérmérséklet nyugodtabb volta hosszabb rövidbe ideg esetleg álcáz, de eszményeknek, jelenségeknek, embereknek megítélését még ekkor is befolyásolja.

„Az elszakadt ember” felhevülési-izgalmat csak az tudja igazán megérteni, aki maga is átélte hasonló, aki maga is bánatos nosztalgiával, borongós lelkülettel vágyódott régi gyermekkori környezetébe, gyermekkori ismerősei közé. A gyermekkori játszóhelyek, házak kertek, pajtások emléke visszasír lelkében és ettől az érzéstől mindaddig fel nem szabadul, amíg a távollétszerítő körülmények meg nem szűnnek és minden korlátozástól mentesen szülőföldjére vissza nem térhet.

Vannak emberek, akikből ezek a szenvedések gyűlölködő meghasonlást váltanak ki, állandó kiélegetlenségükben, még azoknak is felébe akarnak kerekedni, akiknek a szülőföldjén otthont, érvényesülést találtak.

„Maguk meg sem tudják érteni”... harsant fel a hang a városi közgyűlésen, egy ilyen szülőföldjétől távollétszerítült ember ajkáról.

Mi megértjük a fájdalmát, mert hisz táborunkban is vannak szülőföldjüktől távollétszerítettek. Ezekben azonban nem a gyűlölködés lángja lobog az őslakosság egyik-másik rétegével szemben. Lelküket csak megedzette a fájdalom, de történelmi, igazi erdélyi lelkükben, a lelkiismereti és vallás szabadság, a törvény előtti egyenlőség, a nemzetiségi és faji összhang meg magasabb lángja ég. Csonka-Magyarország őslakói és közöttük szeretetteljes összhang honol. Az összhangot, az igazi nemzeti egységét hirdetik beszédekben, cikkeikben, tetteikben. Vallják, hogy az otthonmaradt harcos, küzdő, szenvedő magyarok érdekeit akkor szolgálják igazán, ha itt nem elkülönülést, gyűlölködést, egyes társadalmi rétegek és emberek kiváltságait hirdetik, hanem igenis akkor ébresztik fel a hozzántartozás vágyát a lecsatolt területek népeiben és minden polgárában, ha itt az egyenjogúság lobogója alatt harcolnak.

Ezek az igazi emberek, ezek szolgálják a revízió ügyét is, nem pedig, akiknek lelkében az elszakított érzete, gyűlölködést.

Azok az igazi erdélyiek, akiknek lobogó lelkében a kényszerített távolat fájdalom tüzei a demokratikus eszmék, a szabadság, az emberszeretet tiszta ércét égettek ki. Ezeket megértjük, ezekkel együtt fáj a lelkünk.

Kultürelőadás a Függelenségi Körben

A Függelenségi Kör kebelében alakult Szabolcska Irodalmi Társaság kultürelis bizottsága december 10-én, vasárnap délelött 11 órai kezdettel a Függelenségi Kör helyiségében előadást tart. Megnyitó beszédet mond: dr. Fráter Sándor, novelláiból és verseiből felolvás: Gayné Édy, szaval: Tömör Ödön, vigielenetet ad elő Bagdy Márta.

HAL

különlegességelnk

különböző pácokban, mártásokban izletesek és olcsók

Kontsek Géza krt.

Halló...

Az elmúlt hét legmerészebb nője a bájos öreg miss Rathbone, a 61 éves londoni képviselő, aki angol ladytól szokatlan heveséssel kiállt az egyik beszédében képviselőtársai felé:

— Ha végignézek önökön, Uraim, meg tudom érteni, ha egy nő egyáltalán nem akar férjhez menni és ha angol nő letérek külföldre megy feleségül.

Lenéző ösztönöségét enyhe vihar követte, ami nem dagadt botránnyá, de a javaslatot, amire miss Rathbone hozzá szolt, nem szavazták le.

Más országok képviselői irigyen olvashatták a londoni tudósítást. Ennyi merészségnek a fele is sok, Londontól keletre...

*

Az idei estélyi ruha divat vonalban nem hozott újat. A csillogó arany, ezüst estélyi ruhaanyagok mellett a nobiles fekete az uralkodó szín. A hátkivágás a derékig szalad és az öv valamivel magasabban került. A kényelmetlen uszályos toalettek az idén nem seprék tisztára a tánc terem parkettjét, az estélyi ruhák lábujjhegyig érnek.

*

A nagy magyar festő Vaszary János és a fiatal, tehetséges, lázongóan érdekes B. Kokas Klára együttes képzőművészeti kiállítása a Déri-múzeumban a művészi és kulturális jelentőségén kívül elegáns társadalmi esemény volt. Soha annyi szép asszony, soha annyi csinos bakfis és jól öltözött úr, soha annyi komoly érdeklődő, hozzáértő és képsmók nem kereste fel a Déri-múzeum kiállítástermet, mint ezen a vernisázsón.

*

Az idén divatos fekete selyem estélyi ruhákat fehér selyem művirágok élenkítik. Parfümmel permetezett művirágok, melyekből egy halvány finom szirmot, — a legújabb divat szerint — a táncos cigarettatárcájába szabad csuszatni... emlékek.

Az amerikai flapper-romantika így újította fel nagyanyaink csipkés keszkenőinek divatját. A csipkés keszkenő, ami a második négyes után a szerelmes lovag kezében maradt emlékül, zálogul, 1933. télén apró selyem virágszirommá változott, jazz-band és egyiptomi cigaretta kíséretében.

*

Ez a szegény, elkínzott debreceni színház, amely az idén igazán szimpatikus színészeket verbuvált össze, elvárhatná közönségétől a jó ízlés nevében, hogy az előadások utolsó jeleneteit ne zavarja dübörgő rohanással a ruhatár felé.

A közönség négyest érdemel, a színészek pedig egyest lélekjelenetből, mert estéről-estére jókedvűen, lelkesen, őszintén végigjátszák az utolsó szóig szerepüket és nem éreztetik, mennyire sértő és bántó a közönség viselkedése.

*

Szörme, szörme, szörme, minél drágább annál jobb, minél nehezebben szerethető, annál inkább! Ez nem annyira férfiak, apák és udvarias lovagok jelszava, mint inkább öngagyágáé, aki délutáni és esti ruháján nem egy, de három ezüsttrókból font szörmesálat visel.

*

A héten estély volt a karcsú, finom szőke asszonynál, aki olyan szerény, mint egy csokor nem annyira pármái, de inkább mezei ibolya. Az estélyre hívott hölgyek mind idősebbek és nem túlságosan szépek voltak. A szőke vendéglátó kinos gondossággal válogatta így össze a társaságot: Híres arról, hogy nem szereti a házi konkurenciát.

Óriási arat fizetek

aranyért, zálogcéduláért. Ékszerkészítés, javítása legolcsóbban

Feldheim ékszerész

és vésnőknél, Piac u. 75

Az iskolák orvosi felügyeletét, árkolást az utak mentén, jó postai kézbesítést és könnyítést kér az adógabona beszállításánál a tanyai lakosság

Az elmúlt vasárnap Hegyemegyi Kiss Pál képviselő folytatta tanyai beszámolóinak sorozatát s az Ondódon a Gaál-dűlőben Harangi István gazdálkodó tanyáján, valamint a Bellegel és az Ondód határán levő Leiter Ferenc tanyán tartott beszámoló beszédeket. A beszámolókon a tanyai lakosság igen szép számmal képviseltette magát; a gyűléseken Hegyemegyi Kiss Pál képviselőn kívül felszóltak dr. Forgó István pártelnök, Deák István, Sarkady István, Harangi István és Leiter Ferenc gazdálkodók.

A tanyai közönség nevében Harangi István szóban is ismertette azt az írásban átnyújtott memorandumot, amely a képviselővel a tanyai lakosság kéréseit közölte.

Ebben többek között azt kéri, hogy a város iskolásgyermekek érdekében

időközönként orvosi látogatást eszközöltesse a tanyai iskolában, mert a gyermekek orvosi felügyelet nélkül a ragályos betegségek terjesztői,

tehát közegészségügyi szempontból ez az intézkedés elkerülhetetlenül szükséges.

Ugyancsak írásban nyújtották át a tanyai lakosságnak azt a kérelmét, hogy mivel súlyos inszégadót fizetnek, ennek fejében a város a tanyai utak mentén árkol-tasson, mert a tanyai utak teljességgel jár-

hatatlanok. Hangoztatják, hogy a városnak törődni kell a tanyai lakossággal is, különös tekintettel annak közlekedésügyére, tehát ne csak a belváros parkozására és díszítésére fordítsanak gondot.

Harmadik kérelmük a tanyai postai levélkézbesítés körüli tarthatatlan állapotban való segítségre vonatkozott, mert jelenleg a levél sokszor csak hetek múltán jut el a tanyákra és ebből a tanyai kisembereknek nem egyszer súlyos joghátrányuk van.

Végül előadták, hogy

az adógabona beszállítását azokban az őszi hónapokban követelik a gazdáktól, amidőn azok az őszi szántással és vetéssel vannak teljes mértékben igénybe véve.

Ilyen körülmények között nemcsak a mostoha időjárás akadályozza őket az egész jövő termést befolyásoló sürgős munkájukban, hanem elrabolják tőlük a rövidre szabott drága idejüket az adógabona beszállítása is. Epen ezért azt kéri, hogy ezt olyan időre tegyék, amidőn a mezőgazdasági munkával nincsenek olyan nagy mértékben igénybe véve.

Hegyemegyi Kiss Pál képviselő a kisemberek érdekeit szíven viselő készséggel megígérte, hogy az illetékes helyeken eljár érdekükben kívánságaik teljesítése céljából.

A megcsalt férj tragikomikus esete a feleség hűtlenségét bizonyító tanukkal

A mai világban nagy problémát jelent az ifjúság elhelyezkedése. Az egyetemi tanulmányok elvégzése után kezdődik csak az igazi gond és ha szegény az ifjú, a menekülés útja rendszerint a „jó házból való úrilány” karjaiba vezet.

Történetünk hősnéke sem volt más választása, mint a házasság.

Dr. X. megtalálta, akit és amit keresett: csinos lányt és megfelelő hozományt.

Hogy pedig a boldogság teljes és gondtalan legyen, nem felejtették el közjegyző előtt írásba foglalni a havi 300 pengős apánást sem. A „szerelmi” házasság megtörtént, Dr. X.-ből mintaférj lett és a fiatalasszony arcáról irigykedve olvasták le a boldogságot.

A boldog házasságot csak a fiatal férj gyakori utazgatása zavarta némileg. Az asszonyka nem szeretett unatkozni és nem vette jónéven a férj gyakori távollétét. Es ez lett a férj veszte.

Dr. X. nemrég elutazott és amint az a mesében is írva vagyon, dolgot korábban elvégezve, reggel helyett már este visszaérkezett.

Előre örült a meglepetésnek és rohant

felesége ölelő karjaiba, nem is sejtve, hogy ezek az ölelő karok éppen akkor idegen férfit cirógatnak. Pedig így történt. A hálószobából fény szűrődött ki és függönyön keresztül is jól lehetett látni, amint felesége lánykori udvarlójával tüzes csókokban merül el.

Az első megdöbbenés után a férj felesémet, gyorsan feltalálva magát, elszaladt és pár perc múlva két tanuval tért vissza.

A tanuknak megmagyarázta a helyzetet és még ott helyben elkészítették az okiratot, amely biztos zálogot jelentett a válóper sikerét illetően.

Az események gyorsan peregtek tovább. A férj berontott, az asszony nagyot sikoltott és nem tudni, ettől ijedt-e meg az udvarló, de köszönés nélkül elrohant. Névlegye helyett kalapját hagyta emlékül.

A férj ordított, az asszony sirt és végül magára kapva bundáját, autón szüleihez rohant. Az asszonyka öltöztetett, amiből a papa könnyen kitalálhatta, hogy a fiatalok házasságlete körül komoly bajok vannak. Nyomban összeült tehát a családi tanács és megbeszélte a haditervet, amelynek

Ne csináljon gondokat a karácsonyi bevásárlásokból!

A „Takarékosság Kereskedelmi” R. T. 42 cége készséggel áll rendelkezésére

nagy karácsonyi vásárján

kényelmes törlesztési rendszerével!

Dusan felszerelt raktárakkal rendkívül olcsó árakkal legelőzékenyebb kiszolgálással

várja mind a 42 cégünk a Takarékoság Könyvecskéjével vásárlókat.

Takarékosság Kereskedelmi R. T.
Debrecen, Deák Ferenc utca 6.

A rádióhéten

nálam vegyen rádiót, mert a legnagyobb választékot nyujtom

Orion, Philips, Standard, Telefongyári új típuson kívül

csak nálam kaphatók a világhírű

Rekord P. 220.—
Diadal P. 135.—

Aki a rádióhéten vásárol, 2 rádiók hónapig nem fizet rádiódíjat és ingyen vesz részt a nagy tárgysorsjétekon.

Vásároljon most!

SOLTÉSZ
Kálmán-tér 2.

alapján az após ügyvédje társaságában megjelent Dr. X. lakásán.

Dr. X. is aludt egyet a nagy felháborodásra és hamar ráeszmélt, hogy a válás sikere az apanázs és gondtalan élet végét is jelenti. Az após tehát nem talált barátságosan fogadtatásra, sőt még Dr. X. volt nagy zavarban.

Az após átlátva a helyzetet, felült a lóra és szigorú képet öltve magára, szemrehányást tett a fiatal férjnek, hogy üzletei kedvéért elhanyagolja családi életét, holott ez mindennél előbbre való. Hogy ez a jövőben másként legyen, inkább felemeli az apanázst 200 pengővel.

Dr. X. engedelmesen hallgatott és az após érvei alapján győzött a — szerelem. A fiatalok ismét egy fedél alatti élvezték a boldogságot, amelyet most már senki sem zavart meg. Azaz mégis. Pár nap múlva jelentkezett a két tanu és felajánlva további szolgálataikat, a jutalom iránt érdeklődtek!

Dr. X. zavarba jött, gyorsan átadott 50—50 pengőt és végzetes félreértésnek minősítve az esti kalandot, lemondott a tanuk további szolgálatairól.

A két tanu egymásra nézett, a pénzt zsebre vágta és eltávozott. A gyors fordulat azonban szegit ütött a fejükbe és rájöttek, hogy itt valami egészen másról van szó, ami a mai munkanélküli világban egy kis keresetet jelenthet. Másnap újból elmentek Dr. X.-hez és ragaszkodtak ahhoz, hogy ők tanuskodni akarnak. A férj újból a tárcájába nyult és ez így megy már hetek óta. A két tanu megélhetési forrását vélte megtalálni, Dr. X. pedig tehetetlenül áll a zsarolókkal szemben, mert fejletlenség esetén kész a botránny. Valószínűen az apósnak kell a tárcába nyulni és a vő mellett a tanukat is, apanázzsal kell eltávozni.

Es a jó papa mit nem tesz meg a fiatalok boldogsága érdekében?

Kudarccal járt a mezőgazdasági kamara kísérleti telepe

A Tiszántúli gazdáit élénken foglalkoztatja az a balul végződött vállalkozás, amely a tiszántúli mezőgazdasági kamara Kísérleti telepe létesített bromfitenyésztő kísérleti gazdaságában mutatkozik.

Ezt a kísérleti telepet még 1928-ban hozták létre, azzal a kettős céllal, hogy egyrészt mintaként szolgáljon a gazdák közönségnek a baromfitenyésztő telepek be rendezésére és szakszerű vitelére, másrészt pedig, hogy a Tiszántúlnak a mintatelepek környékén lakó gazdáit tenyészéssel lássa el.

A tenyésztelep azonban pár esztendő múlva már megbukott, mert mérlege évről-évre csak ráfizetést mutatott. Ennek fő oka az volt, hogy a beruházási költségek olyan magas összegre ruhtak, amelyeket a gyakorlati eredmény a legkevésbé sem igazolt, ilyenformán tehát a nagy költséggel létesített kísérleti telep deficitet volt és nem tudott megfelelni azoknak az elgondolásoknak, amelyek annak idején életre hívták.

A tiszántúli mezőgazdasági kamara kénytelen volt levonni a szerencsétlen vállalkozás következményeit és a kísérleti telepi kísérleti gazdaságot hat évre bérbeadta, ezzel maga is beismervén a kísérleti telep kudarcát.

Nagymagyarország és az ifjuság

Mélyes megdöbbenéssel és megvetéssel olvasta Csonkamagyarország lakossága a román egyetemisták és vasgárdisták Kolozsvár környéki rombolásait, magyarok, székelyek házainak felgyújtásait, városi lakosság utcai inzultálásait. Ekkor úgy Csonkamagyarország, mint külföldön általános vélemény volt az, hogy ilyenek magasabb kultúrájú Csonkamagyarországon meg nem történhetnek, hiszen évszázadokon keresztül a régi magyar alkotmány felkületet termelt ki az igaz magyarokban.

Most pedig napok óta nem maradnak el a hírek a lapokból ifjúsági felelőtlen kielégésekről, amelyek Tisza Istvánról elnevezett egyetemen s nem egyszer Tisza István szobrától alig pár lépésre zajlanak le. Megdörzsöljük a szemünket és álmélkodva kérjük önmagunktól, hogy Debrecenben történnek-e ezek és nem-e a román vasgárdisták és Cuzisták püfölik-e magyar testvéreinket? De kik csinálják ezeket, kik a felbujtók? Erthetetlen, hogy akkor, amikor a kormányfő 1933. szeptember 10-én Berettyóújfaluban mondott beszédében hangoztatta: „Nem engedhetjük meg, hogy vallási szempontból differenciáljuk a nemzetet, amikor minden ember egyformán kedves a Mindenható előtt,” — majd ugyanitt később kiemeli, hogy „a nacionalistának első kötelessége az, hogy magyar legyen, hogy egész gondolatvilága, magyar lélekben gyökerezzen, s az a politika, amelyet idegenből importálnak nekünk nem lehet kedves, mert hiszen meg sem értjük”, akkor Magyarországon a magyar szellemről, a magyar gondolkodás-módtól teljesen idegen cselekmények követessenek el.

Ugyanakkor, amikor Eckhardt és Bethlen Londonban revíziós propagandaelőadásokat tartanak, magyar kultúrfőnyéről, évszázados ősi alkotmányos szellemről beszélnek, érzelmi és értelmi érvekkel küdenek Nagymagyarorszáért, ugyanakkor Benes és Titulescu cseh és román külügyminiszterek emberei hivatkozhatnak a magyar egyetemi kilengésekre. És most készül Cambridgebe Maniu a román nemzeti parasztpárt vezére, hogy ismertesse Romania-Mare konszolidált állapotát. Egyidejűleg az új román miniszterelnök Duca feloszlatta a román vasgárdisták és hitleristák szervezetét, hogy ezzel is bizonyítsa, hogy országukban a nyugati demokratikus jogelvek érvényesülhetnek, szemben a diktatúra irányzatával.

Ausztriából, a német nemzetiségi testvérnép által lakott Ausztriából pedig most érkezik a hír, hogy a bécsi rendőrség le tartóztatta Eduard Freudenthal volt nemzeti szociálista vezért, aki a betiltott nemzeti szociálista párt bécsi szervezetének volt a vezetője, és azonoskivül a bécsi városi tanácsnak is tagja volt. Hazaárulás címén indítottak ellene eljárást és hétfőn este már át szállították az országos törvényszék fogházába.

Hóman kultuszminiszter a parlamentben tartott beszédében statisztikai adatokkal bizonyította be, hogy az ifjuság gazdasági szempontból is téves utakon jár mozgalmával. Elenyésző csekély azoknak a száma, akiket az egyeteméről ki akarnak zárni, ellenben be kellett jelentenie, hogy a 25000 elhelyezetlen diplomásból, több mint 10000 az elcsatolt területről származók száma. Mindentől függetlenül pedig az életben lévő törvények alapján felvett egyetemi hallgatók jogaik gyakorlásától el nem űthetők. Hangsúlyozottan kiemelte, hogy bármilyen szeretettel viseli a szívén az ifjuság sorsát, az életben lévő jogszabályoknak érvényt kell szereznie.

Mi jól tudjuk azt, hogy a kormány érvényt is tud szereznie az akaratának, mert hiszen, amikor Debrecenbe több, mint 5000 gazda akart begyülekezni, egy parancsallal azt megtudta hiúsítani... Ezt követeli nemcsak a belső rend, de ezt követeli a dolgozni akaró ifjuság érdeke, legfőképpen és legelső sorban a revízió előretűtása.

Mert hiába érvelnek ott künn Londonban Eckhardték fáradthatatlanul azért, hogy Csonkamagyarországból Nagymagyarország legyen, ha ellenfeleik tényekkel bizonyíthatják, hogy Magyarország kultúrközpontjaiban a magyar ifjuságnak, a jövendő zálogának egy része bármily okból is, felelőtlenkedik és az érvényben lévő jogszabályokat nem tartja tiszteletben.

Telefonszámunk: 26—89.

Fiatal lány bonyodalmas csődügyét tárgyalta a debreceni ítélőtábla

Hamis eskü vádja a csődjegyzékből kifelejtett hitelező miatt

Weinberger Záli kisvárdai fűszerkereskedőt hamis eskü büntetvével vádoolta az ügyészség. A feljelentést a Vánca-cégtette Weinberger Záli ellen, aki 1928-ban édesanyjától örökölte a fűszerüzletet.

A jömeneteli üzlet azonban a nyomasztó gazdasági helyzet következtében 1932-ben válságba jutott. Hitelezői egymásután szőlították fel tartozása rendezésére, amely ekkor már 20.000 pengő volt. A fiatal, tapasztalatlan lány nagybátyja és gyámja tanácsára csőd-eljárást indított maga ellen s a csődjegyzék és mérleg elkészítésével egy ottani ügyvédet bízott meg. Az ügyvéd el is készítette a csődjegyzéket, de abból kimaradt a Vánca cég neve, amely 241 pengővel volt érdekelve.

Weinberger Záli esküt tett arra, hogy a csődjegyzékben lévő adatok helyesek.

Ebből indult meg a nagy bűnper. A nyiregyházi törvényszéki tárgyaláson Weinberger Záli ártatlanságát hangoztatta s a tanúhíallgatások után fel is mentették a vád és következményei alul. Az ügyész felebbezése folytán az ítélőtábla is tárgyalta az ügyet és az iratok ismertetése után a tábla az első fokon hozott ítéletet helybenhagyta. A főügyész semmisségi panaszt jelentett be, így az ügy a kúriát is foglalkoztatta. A kúria az iratokat visszaküldte az ítélőtáblához, hogy bizonyos hiányokat pótoljon. Az ítélőtábla dr. Visky Sándor tanácsa most foglalkozott az ügygel. A tábla az iratok ismertetése és a perbeszéd után az első fokon hozott ítéletet helybenhagyta.

A főügyész ismét semmisségi panasszal élt, így a kúria lesz hivatva, hogy ebben a bonyolult bűnperben ítéletet hozzon.

Kimozdítottak 480 kishaszonbérlet az örökbérletből a püspökladányi vallásalapítványi uradalomban

A szerencsétlen kisemberek csak azt a kedvezményt kérik, mint a földreform során öröklajdönt nyertek. Az új haszonbérlet már szántótlak—veteflek is

A földreform elhibázottságának, elégtelenségének és szerencsétlen módjában történt végrehajtásának tipikus példája az, ami Püspökladányban, ebben a szorgalmas, igyekvő nép által lakott, fejlődni törekvő hajdumegyei nagyközségben elkészítési és kétségbeesésben tartja a lakosság egy részét, azokat a kishaszonbérletet, akikre olyan sokszor és olyan szívesen szoktak hivatkozni, mint a nemzet gerincére.

Püspökladány határában terül el a Vallásalapítvány 21.000 holdas uradalma, melyből még 1922-ben, a földbirtokreform során 2000 kishaszonbérletet alakítottak.

25 éves, úgynevezett örökhaszonbérletet. Azok a kisemberek, akik ezekhez az örökbérletekhez hozzájutottak, az évről évre csak súlyosbodó gazdasági viszonyok következtében az utóbbi időkben érthetően nem tudtak eleget tenni a Vallásalapítvány-nal szemben fennálló kötelezettségüknek, hiszen ők viselik a bérbeadó összes adóját az általuk bírt föld után, az általános kereseti adójukat a bérlet után és ha van ezenkívül valamelyes kis ingatlanuk, természetesen annak az adóját is. Két-négy holdból kell tehát előteremteniük az összes közterhetet és ebből kellene megélniük családjukkal együtt, ami alig lehetséges, mert ezek a földek általában rosszabb minőségűek és nagyon súlyos teherként nyomja őket az is, hogy a haszonbérletet a vagyonváltásig megállapított árban kell fizetniük.

Ilyen viszonyok között évről-évre szakadt a nyakukba a végrehajtás, míg aztán most a helyzet annyira rosszabbodott, hogy 480 szerencsétlen kishaszonbérletet kimozdítottak a bérletéből.

A megélhetés gondjától üzött, legszomorúbb sorsnak eljénézó kishaszonbérlet mindenképen igyekeztek eleget tenni kötelezettségüknek, hiszen görcsösen ragaszkodnak ahhoz a kis földhöz, amelytől a maguk és családjuk mindennapi kenyerét remé-

lik. A végrehajtások nagy költségei még inkább nehezítették amúgy is sanyarú helyzetüket, ilyen körülmények között körülbelül egy évvel ezelőtt kérelem fordultak a földművelésügyi miniszterhez, valamint a vál-lás- és közoktatásügyi miniszterhez, mint a vallásalapítványi uradalom legfőbb fejehez. Azt kérték a kétségbeeséshez közel álló kisbérlet, hogy a haszonbérletüket osszák el több esztendőre s épen úgy, mint ahogy a földbirtokreform során az öröklajdönt nyerteknek elengedték a megváltási ár egyharmad részét, engedjék el nekik is, akik szintén a földreform útján jutottak az örökbérlet-hez, a haszonbér egyharmad részét. Ettől az akciótól sokat reméltek, de hiába: azóta egy év telt el és még mindig nem történt intézkedés a ké-résükben.

Jött ellenben a kimozdítási eljárás, aminek az lett a következménye, hogy 480 kishaszonbérletnek kellett odahagyni a földreform során örökbérletül kapott földcsékjét. Sorsuk olyan megrendítő, hogy Püspökladány község főbírája nem is írta alá a kimozdítási javaslatot, hanem csak a helyettes vállalkozott erre, mert hiába mondják ki rájuk, hogy konok nemfizetők, a helyzet mégis csak az, hogy akarnának ők fizetni, csak volna miből.

A föld nélkül maradt, kimozdított kishaszonbérlet most az OFB-hez fordultak, megkísérelve a kimozdítás hatálytalanságát kérésztűlvinni.

Hivatkoznak a rendkívül súlyos gazdasági helyzetre, melyben első sorban a mezőgazdasággal foglalkozók kínlódnak, rámutatnak az értékesítési nehézségekre, a termények alacsony árára, a magas közterhekre és mindezekre tekintettel azt kérik, hogy a hátralékos összeget osszák be több esztendőre, a haszonbérletben pedig továbbra is hagyják meg őket.

A Vallásalapítvány ügyésze most lenn is járt Püspökladányban, megvizsgálja az ügyet, amely 480 család

semmi nélkül maradását jelenti, eddig azonban intézkedés még nem történt.

A hátralékos haszonbérlet most már ki vannak mozdítva, el kellett hagyniok azt a földet, amelyben — úgy remélték, — 25 esztendőig lesznek, az új bérlet pedig már szántótlak—vetettek is.

A torzra sikerült földreform jellegzetes esete ez, amely csak alátámasztja azt a követelést, hogy átfogó, egészséges és helyes földbirtok-rendezésnek kell jönnie, az egyetemes magyarság legelsőbrendű érdekében.

A kormányzó nevenapja

Szerdán ünnepelte egész Magyarország Horthy Miklós kormányzó névnapját. Debrecenben is ünnepélyes istentisztelet volt, amely alkalommal dr. Baltazár Dezső püspök teljesített szolgálatot s a vitési szék és az ifjúsági egyesületek fényes ünnepségeket rendeztek.

Magyarország kormányzójának életére rendkívül nagy szükség van. Trianon ellen való küzdelmeinkben igazi vezére a nemzetnek és a mai diktatúrára törekvő mámoros levegőben a Kormányzó nagy és nemes egyénisége a legnagyobb biztosíték arra, hogy politikai kalandokba ezt az országot nem sodorják s ősi alkotmányunk a mai idők kívánalmainak megfelelő formában, de lényegében a nemzeti szabadság elvének szem előtt tartásával biztosítékként megmarad mindnyájunk számára.

Ékszer, órát

teljes bizalommal, rendkívül olcsón vásárolhat

Engel László

ékszerész, törvényszéki hités szakértőnél
Piac utca 59. szám.

Hegymegi Kiss Pál képviselőt baleset érte

Szerdán reggel a debreceni pályaudvaron baleset érte Hegymegi Kiss Pál képviselőt, aki Budapestről jött haza Debrecenbe: amikor a vonatról le akart szállani, a sikos lépcsőn megcsúszott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a jobb lábát megsértette. A képviselő vejének dr. Bősze Lajosnak a lakására vitette magát s ott vették ápolás alá; állapota nem súlyos, bár erős fájdalmai vannak. A balesetnek gyorsan híre terjedt és számosan keresték fel Hegymegi Kiss Pált részvétellel érdeklődéssel, így az első között dr. Székely Ferenc állomásfőnök. A baleset miatt a képviselő vasárnapra tervezett tanyai beszámolóit sem tudja megtartani.

Vásároljon karácsonyra

Werner

uridivatüzletében

Pyama P 5-48

Divat kalap P 5—

Férfi ing P 3-48

Bélelt bőrkeztű . . . P 5-48

Megszünik!

Csapó utca 6. szám alatt

LEBOVITS SÁNDOR

Budapesti Férfiruha Áruháza

Most vásároljon!

Szükség van a debreceni egyetem mezőgazdasági fakultására

Az az évtizedes törekvés, amely a debreceni egyetem mezőgazdasági fakultásává kívánja emelni a pallagi gazdasági akadémiát, most újra időszérvé lett. A küzdelem felüljárásával Debrecen város törvényhatósági bizottsága nevében báró Vay László főispán és dr. Vásáry István polgármester, a tiszántúli mezőgazdasági kamara részéről Vay László elnök, a Tisza István tudományegyetem nevében pedig dr. Varga Zsigmond rektor emlékiratot adtak ki. Az emlékirat többek között a következőket mondja:

Mint az köztudomású, a budapesti közgazdaságtudományi kar helyzetét a kormány most kívánja rendezni és pedig olyképpen, hogy azt a műegyetemhez kapcsolja. Ezzel szemben az Országos Magyar Gazdasági Egyesület külön mezőgazdasági Egyetem felállítását sürgeti.

Mi mostan nem kívánunk beleszólni abba a vitába, hogy vajjon a műegyetemmel való fúzió, vagy pedig a külön mezőgazdasági egyetem a kívánatosabb-e a mezőgazdasági oktatás szempontjából, csupán arra kívánunk nyomatékosan reámutatni, hogy akár az egyik, akár a másik megoldás valószínűleg is: a Budapesten működő mezőgazdasági egyetemi intézmény mellett szükség lesz egy saját tangazdasággal bíró és így a gyakorlati élettel is jobban kapcsolódó egyetemi mezőgazdasági fakultásra.

Több, mint egy évtizedes törekvés az, hogy a debreceni egyetemen mezőgazdasági fakultás létesíttessék.

Törekvése a debreceni egyetemnek, Debrecen sz. kir. városnak, de törekvése több mezőgazdasági érdekképviseletnek.

Csakugyan, a debreceni gazdasági akadémiának Debrecen város által adományozott 600 holdas tangazdasága máris ideális kísérleti gazdaság, amely intézeteivel és laboratoriumaival a mezőgazdasági tudományok különböző ágazataiban, a tudományos kutatás céljaira szükséges feltételeket is biztosítaná. Ugyhogya a tárgyi feltételek ebben a tan-, illetve kísérleti-gazdaságban és abban, hogy Debrecen olyan változatos talajtípusok középpontjába fekszik, hol a különböző minőségű talajokon való gazdálkodás demonstrációjára a feltételek sokféle formában adva vannak: kétségek nélkül már is megvannak.

Ami a személyi feltételeket illeti, itten az alapelvünk az, hogy az akadémia tanárai közül átvétetnének egyetemi tanszékre azok, akik erre méltók és érdemesek, általában a tanszék betöltése országos pályázat alapján történne és pedig országos tekintélyű szakférfiakból alkotott bizottságok jelölése alapján, hogy így a legjobb erők biztosítottan az új fakultás számára. Azok, akik az akadémiáról átvehetők nem lennének, a kinevezettek helyére lennének áthelyezendők, úgyhogya költségtöbblet itt sem állana elő, aminthogy általában az átszervezés az állam mai igen nehéz helyzetében másképpen, mint minden jelenlegi költségtöbblet nélkül el sem képzelhető.

A budapesti egyetemi mezőgazdasági fakultásra is, olyanra, melynek tangazdasága van, hogy így a mezőgazdasági tudomány itt a gyakorlati élettel szorosabban kapcsolódhassék,

olyanra, melynek ifjúsága nem egy millió fővárosi életéhez szokott, olyanra, melynek ifjúsága — már csak kisebb létszámánál fogva is — könnyebben nevelhető, ellenőrizhető, irányítható.

Es végül: Debrecennek, a Tiszántúl, az egész Nagymagyaralföldnek a megerősítése elsőrendű nemzeti érdek.

Tárgyi feltételei biztosítva vannak, személyi feltételei biztosítottak, újabb megerősítésre az államnak nem kerül, tehát ez a törekvésünk egyetemes nemzeti érdeket szolgál.

Nyulszőr kalap 11'50
WEISZ PÁL uridivat
Megyeházával szemben

Vizió a pusztán

Reggel 7 óra. A mátai légikikötő jelzőharangjai megkondulnak. A légénység kifut, készenlétebe helyezkedik. Nyugat felől motorberregés erősödik, kurta vezényszavak csattannak és a repülőter betonkifutóján egymásután zúgnak be a hatalmas Pullmann-aerocarok.

A Grand Hotel „CSÁRDA” négyes- és ötösfogatait bámulják meg először az idegenek. Kézi hangosfilmfelvevőgépek automatái peregnak a vendégek kezében, egy szőke svéd szépség mosolyogva kéri a kikötő fiatal parancsnokhelyettesét: „Kérem, Captain, nyertesse meg a lovakat!”

A lovak, a lovak... Negyven év előtt még Európaszerte ismert kedves, házi négylábú. Vontatóállat, versenyállat, sőt táplálék is. Ma úgyszólván az egész Európában csak a Hortobágyon látható szállítóeszköz elé fogva. Specialitás, kultúrinyencek számára való csemege. A vendégek mehetnének autón is a Grand Hotel „Csárdáig” így az egész tíz perc sincsen, de a hangos baedeker egyik legkecsesetebb ígérete a „lovaskösi-utazás a puszta fiaival”, amit senki sem akar elmulasztani.

Az elegáns podgyászok között félmeteres fegyvertokok és összehajtható festőállványok. Az őszi vadászatok és felhők azok, amelyek még a verőfényes nyár délibábjánál is jobban vonzák a magyar síkságra a világ pihenő népet. Közben egy kis atléta a hotelportással: a Déleurópai Egyesült Államok (Balkánkonföderáció) ügyvezető igazgatója, egyik leghebbebb hortobágyi vadász, nem kapta meg a szokott szobáját. Külön értesítést nem küldött és két nappal előbb elfoglalta az Angol Királyi Köztársaság (British Imperial Republic) másodhelytartója, Mister Bumm, „a vadkacsák réme”. Rövid, de parázs

vita, mely már-már diplomáciai bonyodalommal fenyeget, de szerencsére a Csárda-Hotel világhíres tapintatú főszámadója közbelép és a fenyegető vihar eloszlik.

Délben persze tömegekben fogyik a bográcsgulyás és tejszószos galuska. Öreg Hortobágy-habitűk mérgeveres lebbencslevelet esznek. A horgászok kicsavarják tokjaikból a horgokat és lóháton indulnak a halastavak felé. Méteres gummicizmákban tűnnek el a Duna—Tisza csatorna nádai között a szalonkavadászok, a piktorok táboriszékeiken ülve már javában keverik a pusztai őszi ólom-szürkét.

A lovasbemutatók csak holnap kezdődnek. Úgyszólván a hidi vásár is, melyen úgyszólván az egész világ állatkertjei beszerzik szarvasmarhát, juh, sertés, ló és pulikutya szükségletüket.

Alkonyatra jökedvű, de fáradt társaság verődik össze a Csárda-Hotel akácosaiba, mindenki itt van, csak azok nem, kik a pusztai magányos vadászházaiban pihentetik idegeiket.

Besötétedik. Pásztorúterek gyulladnak. Néhány csillag felel a gomolygó fellegek közül. Aztán egyszerre Zám és Angyalháza között tündéri fény lobban fel és pazar reflektorok földöntúli világában, mint egy pogány, retentő bábeltornya, felhők közé magaslik az Öreg Juhász 136 méteres kolosszusa.

*

Abból az alkalomból kényszerültem közreadni ezt az 1973. december elsején írt riportomat, mert minap olvastam, hogy a város tavaszra a Hortobágy idegenforgalmának emelésére vadász-szállót és vadászházakat szándékszik kint a pusztán építeni.

— ista —

Debrecen kereskedői védekezésre készülnek a pénteki koldusinvázió ellen

A kereskedők, iparosok és vállalatok közös pénztárba fizetnek be a koldusmegváltásra szánt összeget

A város központján nyílt üzlettel bíró kereskedőknek és vállalatoknak már régen kellemetlen és kínos kérdése az a koldusinvázió, amely különösen a pénteki napon úgyszólván elárasztja a helyiségeket. Pénteken reggel elkezdődik a kilincselés és egész napon át, úgyszólván

szünet nélkül jön és váltakozik ezeknek a szerencsétleneknek rajta, rongyokba burkolt vénasszonyok, rimánkodó, elasztott aggastyánok, nyomorékok, gyermekek, ványadt anyák csecsemőikkel, végeláthatatlan egymásutánban.

Megállanak az ajtó előtt remegő kézzel, fogatlan nyítk makogva könyörög és fogynak a fillérek, krajcárok és tízfillek. Egyes üzletekben a pult szélére rakják ki az adományokat és az odaszokott koldushad jogszerű megszokottsággal szedi fel a pénteki adományt.

Az utóbbi időben azonban már annyira megnövekedett a koldulók száma, hogy

helyel-közzel már szinte megbénítja az üzletek forgalmát, zavarja a kiszolgáló személyzetet, terhére van a vevőközönségnek, az ügyfeleknek.

A megszokott helybeli koldusokhoz vidéki, idegen beözönlők csatlakoztak. Növelte számukat a fokozódó nyomor, de az eredményes munka is, amelyet a koldusok péntekenként elértek, mert hiszen vannak üzletek, ahol jogynéhány pengőt elosztogatnak egy pénteki napon és vannak koldusok, akik egész tekintélyes összegeket tudnak összekoldulni.

A túlságosan megszorított koldushad annyira megszorított és megterhelte a nyílt üzlettel bíró kereskedők és vállalatok munkáját és annyi panasz hangzott el ebben az

irányban, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara szükségesnek tartotta egy értekezlet összehívását, amelyen az érdekeltek a segítség módjait megbeszéljék.

A Kamara értekezletén megjelentek a kereskedelmi, ipari és bankképviseletek megbízottain kívül a debreceni kereskedők és iparosok közül számosan, továbbá megjelent a rendőrhatalóság képviselője is. Dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár, mint előadó ismertette a különböző vidéki városok intézkedéseit a szóbanforgó kérdésben és utána a felszólalók sora tárgyalta meg különböző értékes szempontból a koldusproblémát. Az értekezlet megállapította, hogy nem tartozik az értekezlet tárgykörébe a koldusproblémák szociális és rendészeti vonatkozása. Debrecen városában szabályrendelet tiltja a koldulást, viszont a rendőrség igen nehéz helyzetben van, mert hiszen éppen az érdekeltek kereskedők és vállalkozók azok amelyek emberi szánalomból nem igen adják a koldulókat rendőrkézre. A kereskedők, iparosok és vállalatok korántsem akarják magukat a könyörületesség terhei alól kivonni. Hajlandók áldozatokat hozni a koldus kérdés megoldására, azonban mentesíteni akarják üzleteiket, helyiségeiket az alól a molesztálás alól, amelyet a koldusinvázió jelent. A megoldás módjait kínálkozik, hogy

az érdekeltek egy közös pénztárba fizetik azokat az összegeket, amelyet koldusmegváltásnak szánnak

és ez a központi szerv, függetlenül a város hivatalos szociális intézményeitől és a jótékony intézményektől, gondoskodik az elosztásról azok számára, akiknél a koldulás tényleg elkerülhetetlen kényszernek mutatkozik. Ezzel kapcsolatban azonban az érdekeltek üzletek és vállalati helyiségek egy hivatalosan lebélyezett táblát függesztenek bejárati ajtaikra, amelyen fel lenne tüntetve az a körülmény, hogy ez a cég a koldusok számára szánt adományt megváltotta és a koldusoknak külön adományt nem ad.

Ha a kamara meg tudja valósítani az így kialakult elgondolást és az érdekeltek adományaik központi befizetése után megfelelő erélyt fognak tanúsítani, úgy megtörtént az első lépés arravonatkozólag, hogy a szociális terhek méltányos vállalása mellett Debrecen utcáiról legalább részben eltűnjék a koldusok riasztó, szerencsétlen hada.

Első Debreceni Olaj-sajtoló és daráló malom

Uj vezetés alatt.
Olajat sajtol és cserél
növénymagvakat
Károly Ferenc József ut 30

Értekezletek

Hétfőn, december 11-ikén este 7 órakor a Függetlenségi Körben elnöki értekezlet lesz, amelyen Hegymegi Kiss Pál képviselő a nyugdíjajavaslatról, a Dinich-ügyről és alkotmányvédelemről tart beszámolót.

Ugyanakkor az iparos csoport a kőművesmesterek beadványát, a magánalkalmazottak csoportja a városi világítási vállalat nyugdíjasainak szabályzatát, az ügyvédi csoport dr. Nádaszy Imre nyiregyházi ügyvéd reformjavaslatát tárgyalja, a rokkantcsoport pedig a folyó ügyeket intézi.

Az elnöki értekezletnek különös érdeklődéssel várt tárgya lesz a Sarkady István törvényhatósági bizottsági tag által felvetett kérdés: az ellenzék magatartása a városi közgyűlésen, tekintettel a pártdíktatúrára.

A fényesen újja alakított

APOLLO

megnyílik
december 8 án, pénteken

GUSTAV FRÖHLICH

„Egyszer az élethen”
c. filmjével

Üvegkereskedelmi Karácsonyi ajándékok

Színház

Áprilisi völegény

Kell ennél jelesebb bizonyosság az operett elzomorító csodjére, ennél a filmoperettnél, ahogy a szinlap a műfajt meghatározza? Közel két évtizedes immár a válság, amely az operettet, a harsány életöröm, kirobbanó vidámság, pezsgő elevenség, enyhe mámorosság, kedves kokettéria és a szellemesen csufondáros szatíra műfaját lezüllesztette közönségesen nyárszolgárai zenés komédiává. Amióta az operett elkanyarodott a műfajteremtő franciák nagytradicójától a bécsi pseudotrágikum, a hátsólépcsőromantika és a szalonkinyaltás felé és befulladt a szentimentalizmus nyúlós szirupjába, olyan szákuccába jutott, amelyből nincs kiút, — hiába minden neoklasszikus törekvés, minden eklektikus igyekezet.

Es főképpen hiába minden olyan próbálkozás, mint *Lakatos László, Bródy István, Szemes Andor és Hajós József* munkája, az *Áprilisi völegény*, amely a film felé tapogatózik, ráadásul a film legellenzenesebb és leghamisabb műfaja: a filmoperett felé. A szinpad és a film törvényei könyörtelenül mások és ez a törvényszerűség megbuktatta az *Áprilisi völegény*-t, agyontagoltságának unalmaságában, sivár eseménytelenségében, szárnalmas fordulatnélküliségében, muzsikájának sekélyességében.

Olyan keményen, hogy itt már az előadás sem segíthet s a Csokonai-színház produkcióját nem is lehet azal gyanusítani, hogy erre alkalmas volna. A vendégszereplő *Solymár Magda* egyetlen és darabos kezdő, annál meglegényebb egy-egy véletlen szív hangja, *Eöry Klári* rámenősen ügyes, de válogatás nélkül beledob mindent a sikerért, gyűgőse és kuncgása nagyon is modoros; *Fáskerty Mária* és *Apor Klári* figurái jók; a különben helyes érzékű *Szokoló* úgy lötyög a nem rászabott szerepben, mint túlbő ruhában; *Sólyom Győző* átlagosan halvány; *Bihari Nándor* friss, közvetlen és kedves *Bányay Ferenc* fiatal-sága. (b)

Rákóczi induló

Az *Uránia mozgó* nagy sikerrel mutatta be *Herczeg Ferenc* „Dolovai nábob leánya” című legújabb magyar filmjét, amely azonban nem az eredeti címen, hanem — nem tudni milyen célból — „Rákóczi induló” címen került a vetítő vászonra. És itt van a film egyetlen, egyben nagy hibája. A Rákóczi induló hazafias fogalom, amely itthon, de főleg külföldön, mint a magyar szabadság himnusz vésődött a köztudatba. Ehhez pedig a filmnek semmi köze sincs. Reklám céljából jó ez a cím, de külföldön dezavualni fogja a Rákóczi indulóhoz fűződő legendászerű szabadságeszmét. Miért nem hagyták meg az eredeti címet? Hiszen az is elég sokat mond és legalább híven tükrözi vissza a darab, illetve a film tartalmát.

Adóügyekben tარი nagygyűlést a debreceni ipartestület

A debreceni ipartestület vasárnap taggyűlést tart az adókérdésekben. A debreceni iparosságnak egyik kívánsága az, hogy az adókedvezményeket rájuk is terjesszék ki, épügy, mint a gazdáknak, másfelől szóba kerül az iparosságnak inségadóval való túlterhelése és ezzel kapcsolatosan a munkalehetőség biztosítása. A taggyűlés 11 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében.

Cipőit, harisnyát

legolcsóbban vásárol

BENYÁTS áruházában

Debrecen.

Készüljön fel a Tiszántúl népe a mezőgazdasági érdekképviseletek választására!

A magyar föld terméséből annyi sem jut a mai viszonyok mellett, hogy abból a gazda el tudja tartani családját, vagy be tudja fizetni köztartozásait. Segítenünk kell tehát magunkon ott, ahol tudunk és úgy ahogy tudunk.

A földműves nap helyzetéért a parlamentben a Független Kisgazda és Polgári Párt küzd. De szükséges az is, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletekbe, a mezőgazdasági kamarába, megyei, járási, községi mezőgazdasági bizottságba ne fejből Jánosok kerüljenek be, hanem olyan gazdák és földművesek, akik kemény, hajlíthatatlan gerinccel harcolnak a földművelő társadalom érdekében.

Most lesznek Tiszántúlon a mezőgazdasági kamarai választások. A községek gerinces népének össze kell fogni s a mezőgazdasági kamarába és az említett mezőgazdasági bizottságokba saját maguk közül a legbátrabb és legderékabb férfiakat kell beválasztaniuk.

Felvesszük a küzdelmet az egész Tiszántúlon s kérjük a Független Kisgazda és Földműves Párthoz tartozó lakosokat, hogy ebben a választásban összefogva teljes erővel vegyenek részt.

A mezőgazdasági érdekképviseletekről a nagyatyai Szabó István által alkotott 1920. évi XVIII. tc. intézkedik. Ezen érdekképviseleti szervezetek összeállítása attól függ, hogy az egyes községekben a községi mezőgazdasági bizottságba kik kerülnek bele. Mert a községi mezőgazdasági bizottságból alakul meg a járási, ebből a megyei és a tiszántúli megyék mezőgazdasági bizottsága állítja össze a mezőgazdasági kamarát.

Most fognak lefolyni rövidesen a választások, tehát közöljük azokat a tudnivalókat, amelyek elsősorban a községi mezőgazdasági bizottság összeállítására vonatkoznak.

A községi mezőgazdasági bizottság

Mely községekben van mezőgazdasági bizottság?

Csak azokban, amelyekben a közigazgatási bizottság határozata alapján a főszolgabíró azokat megalakította. A főszolgabíró intézkedik arról, hogy mely községek alakítsanak külön és melyek közös mezőgazdasági bizottságot. A közös bizottságok székhelyét is a főszolgabíró állapítja meg. Meg kell tudni a jegyzőnél, hogy a község hogyan választ, külön, vagy közösen más községekkel; ha közösen, akkor a többi érdekelt községekkel érintkezésbe kell lépni s együtt kell megtenni az előkészületeket a választásra.

Minden községben 5 választás lesz, mert mint alább látni fogjuk, a földműves társadalom 5 csoportba van sorozva s mindegyik csoport külön választ.

Kik választják a bizottság választott tagjait? 1. Azok, akiknek a község határában mezőgazdasági művelés alatt álló földbirtokuk van, vagy ilyen földbirtok haszonélvezői, vagy 1 évnél hosszabb időre haszonbérleti.

2. Minden 24 évet betöltött férfi, ha magyar állampolgár s mezőgazdaságban van állandóan alkalmazva, akár mint gazdasági cseléd, akár mint gazdasági munkás és legalább 3 éve lakik már a község területén.

Hogyan történik a választók összeírása? A választókat a községi jegyző most írja össze s a jegyzéket 15 napra közzemlére teszi ki. Ha a jegyzéket nagysága miatt kitenni nem lehetne, akkor a jegyző köteles dobszóval, vagy más úton felhívni a gazdákat figyelmét a jegyzékre, hogy azt mindenki átvizsgálhassa. Meg kell nézni a névjegyzéket a község házában.

Fel lehet-e szólalni a jegyzék ellen? Ha valamelyik gazda azt veszi észre, hogy őt magát, vagy hozzátartozóját, rokonát vagy jó ismerősét, kinek a szavazásra joga van, a jegyző a jegyzékből kihagyta volna, joga van ez ellen felszólalni.

Elég, ha a gazda szóbelileg tiltakozik a kihagyása ellen, mert az előjáróság köteles a felszólalást írásba foglalni s a gazda a maga nevét aláírja ennek az írásnak. A felszólalást a jegyző köteles a főszolgabíróhoz küldeni, aki ebben 8 nap alatt tartozik dönteni. Felszólalni a jegyzék kifüggesztésétől számított 15 nap alatt lehet. A

főszolgabíró döntését a jegyző köteles az illető gazdával azonnal közölni. Ha a főszolgabíró döntését a gazda önmagára jogtalannak tartja, joga van ez ellen rögtön felelődni az alispánhoz, ahonnan szintén 8 nap alatt várhatja a végleges döntést.

Hány csoportból áll a szavazók jegyzéke és hány csoportban választanak? A szavazásra jogosultak a következő 5 csoportba vannak jegyzékbe véve:

Első csoportba tartoznak: a mezőgazdasági munkások, cselédek és az e csoportba tartozó (kisebb) gazdasági alkalmazottak.

Második csoportba: akiknek a birtoka 10 holdnál kisebb, vagy ilyen birtok haszonélvezői vagy bérlői. (Mindig kat. hold értendő.)

Harmadik csoportba: akiknek a birtoka 10 katasztrális holdnál nagyobb, de 30-nál kisebb.

Negyedik csoportba: akiknek birtoka 30 holdnál nagyobb, de 100-nál kisebb.

Ötödik csoportba: akiknek birtoka 100 holdnál nagyobb. Ebben a csoportba tartoznak az 1000 és több ezer holdasok is.

A szavazás rendszerint nyílt, de szavazhat minden csoport titkosan, ha ez iránt való irásukat a választás vezetőjének a választás megkezdése előtt beadják és ezt a kérés irást a csoport tagjainak legalább egy tized része aláírta. A titkos szavazást egy ív papíron kell kérni így: „Tekintetes Elnök Úr! Alulírottak, mint község mezőgazdasági bizottsági tagjainak választására jogosított első (második, harmadik, negyedik vagy ötödik) csoportbeli névjegyzékbe felvett polgárok, tisztelettel kérjük, hogy csoportunkban a titkos szavazást elrendelni sziveskedjék. Tisztelettel: (Község neve, dátum, aláírások). Igen tanácsos ezt az írást napokkal előbb elkészíteni és aláírni, hogy a kellő pillanatban rögtön kéznél legyen. Ilyen kérés esetén az elnök köteles a titkos szavazást elrendelni.

Hány jelöltet lehet állítani? Meg kell a jegyzőtől kérdezni. A szabály az, ha a választók száma a községben nem több 500-nál, akkor 10 rendes, ha 500-nál több, de 1000-nél kevesebb, akkor 15 rendes; ha a választók száma 1000-nél több, akkor 20 rendes és ugyanannyi pótljelöltet kell állítani. Minden csoport az összes jelöltek egy ötödét választja s a jelöltek ezen egy ötödét minden csoport a maga tagjai közül jelöli. Ha két jelölt egyforma szavazatot kap, akkor sorshúzás dönt. Tehát egy községben 5 választás lesz a csoportok szerint.

Hogyan történik a választás? Eppen úgy, mint a községi képviselőtestületi tagok választása.

Fel lehet-e szólalni a választás ellen? Ha a választást a gazdák sérelmesnek tartják, 15 napon belül felelőzhetnek a főszolgabíróhoz, ennek a döntése ellen pedig az alispánhoz.

Ki alakítja meg a községi mezőgazdasági bizottságot? A választás után legkésőbb 2 hét multával a jegyző köteles megalakítani. A bizottság elnökét, alelnökét és jegyzőjét már az alakuló gyűlésen meg kell választani.

Kiknek van a bizottságban szavazati joguk? Csak a választott tagoknak. A hivatali tagoknak csak tanácskozási joguk van, kivéve a hegyközség, legeltestületi társulat és közbirtokosság elnökét.

Ha a községi mezőgazdasági bizottság megalakult, jön a járási mezőgazdasági bizottság megválasztása.

Mi a járási mezőgazdasági bizottság? A községi mezőgazdasági bizottságok saját tagjaik közül 5 tagot választanak be a járási mezőgazdasági bizottságba. Es pedig mind az öt félé csoport egyet-egyet, mint rendes tagot és egyet-egyet, mint póttagot. A választás itt is rendszerint nyilvános, de ha a községi mezőgazdasági bizottsági tagoknak egy tizede kívánja, a választás itt is titkosan történik, mint az előbb írva van.

Akik hivatalból tagjai a községi mezőgazdasági bizottságnak, azoknak nincs szavazati joguk, csak a hegyközségi elnöknek, a legelőtársulat elnökének és a közbirtokossági elnöknek.

Ezeket az így megválasztottakat a járási főszolgabíró behívja a járási székhely-

re és megalakítja a járási mezőgazdasági bizottságot.

Itt figyelemmel kell lenni arra, hogy a járási mezőgazdasági bizottságba azok a községek is küldenek csoportonként 5 rendes és 5 póttagot, amely községekben egyébként nem alakították meg a községi bizottságot. Es pedig ezt a kiküldendő 5 rendes és 5 póttagot az ilyen községekben a községi választók, kik a névjegyzékben fel vannak véve, maguk közül szintén csoportonként választják meg.

Ez esetben is a már írt módon kérni kell csoportonként a választó jogosultak legalább egy tizedének (csoportonként egy tizedének) írásban a titkos szavazást.

A vármegyei mezőgazdasági bizottság megválasztása.

Mi a vármegyei mezőgazdasági bizottság? A vármegye területén levő járási mezőgazdasági bizottságok a maguk tagjai közül külön-külön mind az öt csoportot választ egy-egy rendes és egy-egy póttagot a vármegyei mezőgazdasági bizottságba. A szavazás itt is úgy megy, mint az előbb, vagyis azok, akik a járási mezőgazdasági bizottságnak hivatalból tagjai, tehát a járási főszolgabírónak, az illetékes gazdasági felügyelőnek és a földművelésügyi miniszterium alá tartozó, a községben levő állami hivatal vezetőjének vagy helyettesének nincs szavazati joga. A választás után a vármegye alispánja hívja össze és alakítja így meg a megválasztottakból a vármegyei mezőgazdasági bizottságot. Ezen utóbbi választásnál is ha a tagok egy tizede írásban kéri a titkos szavazást, a választás vezetője (elnöke) azt köteles elrendelni. Mindig titkos szavazást kell kérni és ügyelni kell arra, hogy csak azok szavazzanak, kiknek szavazati joguk is van.

A vármegyei mezőgazdasági bizottság tagjai, kik annak csak közhivatali állásuknál fogva tagjai, nem bírnak szavazati joggal.

A mezőgazdasági kamara választása.

Mi a Mezőgazdasági Kamara? A vármegyei mezőgazdasági bizottságok választják az előbb írt módon a kamara választott rendes tagjait. A kamarai tagok választása kimondottan titkos szavazással történik.

Ezek az összes választások 6 évre szólnak.

A kisemberek érdekéről.

Ha figyelemmel megvizsgáljuk az öt szavazó csoportot, akkor azt látjuk, hogy az egész kicsiny emberektől a 100 holdas gazdáig terjedő réteg alkot 4 csoportot, tehát ők választják, ha úgy akarják maguk közül és titkosan a mezőgazdasági bizottság tagjainak negyötöd részét, míg a 100 holdon felüli és az 1000 holdas, tehát általában a nagyobb és a nagybirtokosok, csak egy ötödét választják. Önként merül fel az a kérdés, hogy mit akarhatott a nagyemlékű Nagyatyai Szabó István ezzel a törvénnyel? Bizonyára azt, hogy a mezőgazdasági intézményekben és a mezőgazdasági kamarákban is a túlsúlyt az igazán dolgozó kis emberek számára biztosítsa. Ezért kérjük a kisgazdapárti gondolkodású földműveléssel foglalkozókat, hogy községükben mezőgazdasági bizottsági tagoknak csak olyan polgártársukat jelöljék és válasszák meg, akiket gerinces embereknek ismernek, kiknek erős kisgazdapárti érzelmét ismerik, mert bizonyos, hogy ezek mindig és mindenben hűségesen és kitartással szolgálják gazdatársaik és a kisemberek érdekeit. S a választás érdekében feltétlenül kívánják és kérik minden csoportban a titkos szavazást.

A párt választást intéző bizottsága. Felvilágosítással a „Tiszántúl” szerkesztésége szolgál.

Előrehaladott szezon miatt
tulsufolt raktárából

férfi- és női szöveteket
legolcsóbban **KUPFER**, Kistemplom bazár szerezheti be.

A „Tiszántúl” politikai lap harcos, becsületes, a közérdekért önzetlenül küzd.

Előfizetési díja negyedévre a hetenként csütörtökön megjelenő számra Debrecenben 120 fillér, vidéken portóköltéssel együtt 1 pengő 50 fillér.

Aki a „Tiszántúl”-ra előfizet, Csonka-Magyarország és saját jobb jövőjét segíti.

Támogassátok előfizetéseitekkel és terjesszékétek ismerőseitek és barátaitok körében a „Tiszántúl”-t.

A királykérdésben folynak a különböző akciók

Külpolitikai orientációt vetett fel Bethlen István gróf londoni beszédében, amikor Erdély különállását hangsúlyozta, mely esetleg Magyarországnak és Romániának közös gyermeke lenne.

Nyilvánvaló tehát, hogy Bethlen nem gondolt Habsburg-restaurációra, de beszédének ama részéből nyilvánvaló az is, hogy mint erdélyi ember, Romániával perszonális uniót képzelni el tud.

A másik elgondolás, amelyik szintén ütemesebb akció tárgya, az örökletes legitimisták állásfoglalása, akik a külpolitikai helyzetre és a német hangra hivatkozással Ottót örökletesen be akarják hozni a magyar királynak. Vízont a legitimistáknak van olyan árnyalata is, akik Ottót csakis mint nemzeti királyt a nemzet akaratával akarják idehozni.

A harmadik csoport az önálló nemzeti állam elgondolásán nyugszik, nemzeti királyt akar.

Végül a legerősebb tábor az, amelyik a királykérdést ma aktuálisnak nem tartja; azt a kül- és belviszonyok szükségességéhez mérten kívánja akkor elintézni, amikor annak ideje bekövetkezik, amikor annak elintézése a nemzetre nézve a legeredményesebb.

Ez az álláspontja a Független Kisgazda és Polgári Pártnak is.

Szatmári háziipari kiállítás Debrecenben

A szatmármegyei háziipar készítményeiből figyelemreméltó kiállítást rendezett a Piac utca 51. szám alatti üzlethelyiségben Luby Gézáé. A kiállításon házi szövésű kendők, törlek, izléses kézimunkák kaphatók meglepően olcsó áron. Ugyanott neves magyar festők képei is ki vannak állítva. A szép kiállítást érdemes megtekinteni.

Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság debreceni fiókja

Piac utca 81. sz.
Telefon 14-96.

Fog lalkozik a banküzlet minden ágával.

SPORT

A Bocskay tavalyi kiadásainak 71.5 százaléka a legszorosabban vett sportcélokat szolgálta

Debrecen reprezentás professzionális egyesülete, a Bocskay Football Club most tartotta hetedik évi rendes közgyűlését az Újságíró Clubban, élénk érdeklődés mellett.

A közgyűlésen Mittelmann Miksa társelnök elnökölt. Az évi jelentést Béber László klubkapitány terjesztette elő, részletesen ismertette a Bocskay tavalyi nehéz esztendejének történetét, kimerítő statisztikai adatokkal, amelyek közül említésre méltó, hogy

a Bocskay 8 játékosa 56 alkalommal volt válogatott. A klub összes kiadásainak 71.5 százaléka ment a legszorosabban vett sportcélokra, ezzel szemben az adminisztrációs költségek mindössze 3.5 százalékat tettek ki,

tehát a Bocskay a legolcsóbban adminisztrált magyar professzionális egyesület. A Mittelmann Miksa által előterjesztett zárószámadás és költségvetés elfogadása után megejtették a tisztújítást.

Díszelnökök lettek: báró Vay László, dr. Vásáry István, dr. Hegyemegi Kiss Pál, Versényi Tibor, dr. Nagy Géza, Kopfensteiner Manó, Zöld József.

Örökös tag: Nuszbaum Jenő.

Elnök: dr. Brokés Győző.

Társelnökök: Bódy Pál, Beke Barna, Berkovits József, dr. Berkovits Hermann, vitéz dr. Biró Barna, vitéz Borbély Imre, dr. Fényes Endre, dr. Grünwald Árpád, dr. Gábor Jenő, Herzog Edvin, dr. Hegedűs Jenő, Krón Vilmos, dr. Létay Zoltán, dr. ifj. Magoss György, Mittelmann Miksa, dr. Radó Rezső, Rostás Elemér, Ritter Sándor, Sajó István, dr. Simon Imre, Schlachta Sándor, Ungár Jenő, Vásáry László.

Alelnökök: Farkas Lajos, Galambos Sándor, Gál Imre, Huber Ferenc, Keresztes Vidor, Kovács Zoltán, Thury Levente, ifj.

Mihalovits Jenő, Müller Jenő, Müller László, Nagy Dániel, vitéz Nánágy Lajos, Németh Lajos, Philipp Jenő, ifj. Popovits Gyula, Poroszlav László, dr. Tarján Oszkár, Váczy István.

Tisztikár: Clubigazgató: Béber László. Főtitkár: Mandel Pál. Titkár: dr. Baik Imre. Főjegyző: Kalmár Gyula. Jegyző: dr. Gábor György. Főpénztáros: Schwarcz Jenő. Ellenőr: Kosovits István. Ügyész: dr. Simon Imre, dr. Dróth Sándor. Háznagy: Szeberényi Andor. Klubkapitány: Römer Richard. Cluborvosok: dr. Udvardy László, dr. Sarkadi Sándor, dr. Forbáth Ernő, dr. Rentz Antal, dr. Balázs László. Szertáros: János Béla. Gazdasági bizottság: dr. Brokés Győző, Mittelmann Miksa, Bódy Pál, dr. Fényes Endre, vitéz Borbély Imre. — Számvizsgálók: dr. Botos Bóka Tibor, dr. Vajthó Lajos, Strenk Dániel.

Választmányi tagok: Alföldy Gyula, Adrigán Ferenc, Annyok Lajos, Balkányi Vilmos, Békés Imre, Bartos Géza, Barcza Lajos, Dalmann Miklós, Erdélyi Ferenc, dr. Engel István, dr. Farkas László, Fögel Imre, Gombos Ferenc, Gruber Jakab, dr. Grósz István, dr. Gyenes Dénes, Hadházy Géza, Herczföld Miklós, Hermann László, Halász György, dr. Jakab Endre, Kálmán Pál, Krausz Jenő, Klein Mihály, Keiner Miklós, Leitner Barna, Lőrinczy Mihály, Lutzó Béla, Langer Imre, dr. Mandel László, Madar Károly, Mohácsy Jenő, Monoky Nándor, Mihály István, dr. Mikó Imre, Nagy Sándor, Papp Lajos, dr. Pongor Ferenc, Papp Lajos, Reich József, dr. Sajó László, Somogyi Gábor, Szabó Károly, Szegedy Gyula, Székely Adorján, Szabó István, Török Sándor, Tolvay Imre, Ungár Pál, Unglerleider Jenő, Ungár János, Ullmann Gyula, dr. Weiner László.

Póttagok: Brenner Ernő, Klein István, dr. Mihály György, Németh Nándor, Török Sándor.

Sportjegyzetek

A Bocskay jól kezdte a tavaszi szezont. Mintha csak igazolni akarta volna a debreceni oroszlanbarágról legutóbb írt cikkünket, záros határidőn belül revansot vett a Hungárián. Debrecenben a Bocskay lötte a vezető gólt és kikapott, Budapesten fordítva történt. Akárcsak a Ferencváros ellen. Pedig a korcsolyapályának is beillő talaj nem konveniólt a debreceni játékosok stílusának. A legnagyobb szegénységi bizonyítványt a debreceni közönségről Brüll Alfréd, a Hungária enőke állította ki azzal a kijelentéssel, hogy a jövőben szívesebben játszaná csapatát Debrecenben. Ezt azonban a Bocskay játékosai nem fogadják el, mert ők viszont Budapesten szeretnek játszani. Angliában a bajnoki táblán a honi pályán szerzett pontokat külön rovat tartja nyilván, nálunk úgy látszik, irtóznak a játékosok saját környezetüktől. Ismételen kijelentjük, hogy nem a játékosokban, hanem a közönségben van a hiba. A nézők türelmetlenebbek, idegesebbek, mint azok, akik játszanak. A Bocskay játékosai büszkén említik, hogy a Hungária vezető gólja után olyan „Tempó Bocskay” következett, amilyenben Debrecenben sohasem volt részük. Mint már említettük a budapesti közönség jobban megbecsüli a Bocskayt, mint Debrecen. Új szellemben kell nevelni a közönséget. A tölcseres különítmény nem felel meg a célnak, mert csak akkor hangos, amikor ünnepelni kell. Mikor buzdításra volna szükség, szegyenkezve hallgat. Pedig ilyenkor a közönség buzdítása új erőt önt a csapatba. Tavaszra megszervezett közönséggel akar kezdeni a

Bocskay. Ha az ország egyik legjobb csapatát megteremtette, miért ne tudna hozzá méltó közönséget is nevelni?

A hét hőse: Gyulay

a Bocskay fiatal centerhálfa, aki az ismeretlenség homályából került a debreceni csapat tengelyébe és hétről-hétre javulva, vasárnap a Hungária elleni mérkőzésen a sok öreg róka között elsőnek fedezte fel a helyes taktikát, amely a Bocskay győzelmét hozta. Gyulayról alig tud közelebbit a közönség, nem lesz érdektelen tehát, ha a fiatal játékos és múltját bemutatjuk. Gyulay Baján nevelkedett, többször volt délnyugati válogatott és hat évvel ezelőtt került Budapestre, ahol a Vásárpénztár csapatában játszott. Innen a BSE szípkázta el és bár Gyulay az első csapatban kapott helyet, nem érezte jól magát új környezetében. Kapóra jött a szolgálati év, amely idő alatt Gyulay pihent, majd új egyesületet keresett magának és a VIII. ker. MOVE csapatánál kötött ki. Vidéki gyerek lévén, a Bocskay volt az ideálja, ezért szurkolt vasárnaponként. Mikor a tavaszi Budai 11 —Bocskay mérkőzésen Weber lerugta Telekít, felugrott helyéről és úgy ordított, hogy a budai drukkerok csattanós gesztussal ültették vissza helyére. Akkor Gyulay még álmodni sem merne volna, hogy valaha is a Bocskay játékosa lesz. A véletlen azonban mégis ide sodorta Debrecenbe, ahova vágyódott. Úgy történt, hogy augusztus 10-én Blum Zoli, a Ferencváros trénerre felkereste Gyulayt és meghívta pró-

bajjátékra az Ullói-úti pályára. Gyulay elment a tréningre, ahol véletlenül megjelent Herzog Edvin és Szalay Imre, a Bocskay fővárosi vezetősége is. Tréning után Blum Zoli megkérte Gyulayt, hogy másnap jöjjön el és aláírják a szerződést. Még aznap felkereste Gyulayt Herzog Edvin is és megkérdezte, hogy volna-e kedve elmenni turára a Bocskayval? Gyulay igent mondott és már csomagolt is, mert 13-án a Bocskay első turamérkőzését játszotta Csapon. A fiatal játékosnak eleinte lámpaláza volt és csak Jánossy tréner fedezte fel benne a tehetséget. Az ő kívánságára jött létre a szerződés, amelyet sem a Bocskay, sem Gyulay nem bánt meg. Már az első mérkőzéseken kitűnt nagyszerű fejjátéka, de feltűnő volt gyenge rugótechnikája. Gyulay azonban nem csüggedt és Jánossy tréner utasításait hűségesen követve fejlesztette lábjátékát. Hosszú, székre kiadott labdái egyre pontosabbak lettek és vasárnap a Hungária elleni mérkőzésen már a szakértők is elismerték Gyulay rátermettségét. Ő maga szerény, szolid, a legsport-szerűbben élő futballista. A dicséző kritika nem teszi elbizakodottá, sőt inkább még nagyobb teljesítményekre, további tanulásra buzdítja. Ha így fejlődik ez az erősakarátú fiú, a címeres trikót is magára öltheti. Hízen még csak 24 éves és sportimádata, küzdőképessége Károly Jenőre, Hlavay Gyurkára emlékeztet. Gyulay nagy nyeresége a magyar futballsportnak.

Kettős mérkőzés a Diószegi úton

Érdekes kettős bajnoki mérkőzés lesz vasárnap a Diószegi úti pályán. Délelőtt 11 órakor a Textil mérkőzik a KSE-vel, míg ezt követően a DEAC küzd a veretlen NyTVE ellen.

Gyufa és búza

A magyar gyufamonopóliumot Ivar Kreuger 30.000.000 dolláros kölcsönért szerezte meg. Ezóta a svédek évente 12.000.000 pengő tiszta haszonhoz jutnak, holott időközben úgy a nyersanyagok ára, mint a munkabérek csökkentek. Jó üzlet lenne visszafizetni a svédek pénzét és a monopóliumot a magyar államháztartás tulajdonába venni. Így az ország fizetési mérlegének körülbelül 20.000.000 pengőt visszamentenének. Napi 50.000 pengőt mentene így meg az állam és ezzel magyarokat, fajmagyarokat!

A háború alatt az államhatalom megakadályozta a búzakereslet kizsákmányolását, maximálta az árat, Ma, amikor a búzakinálat került kizsákmányolás elé, miért nem él az államhatalom árszabályozó jogával? Minimalizálja az árakat, állapítsa meg a legkisebb árat. Sehol a világon olyan olcsó búzaár nincsen, mint Magyarországon. A gazda szántott, vetett, izzadt, verejtékezett! Mit aratott?

A Tiszántúl

szerkesztősége minden nap déli 12 és 1 óra között hivatalos órát tart. Szerdán a szerkesztőség egész nap — este is — a közönség rendelkezésére áll.

A Tiszántúl főmunkatársai: Andaházy Kasnya Béla, Dinich Ödön, Kun Béla, Os-váth Pál, Szakács Andor képviselők, vidéki munkatársai: Albrecht Ferenc, dr. Csiba Endre (Hajduböszörmény), dr. Forgon István, Kálmán Ferenc (Hajduböszörmény), Mangu Árpád (Budapest), dr. Nánágy Imre (Nyiregyháza), Rápolti Nagy Jenő (Mátészalka), mádfalvi Zöld Aladár, Harmathy Lajos (Kisvárd), Z. Nagy Ferenc (Dévoványa), Behán Pál.

A Tiszántúl megjelenik minden csütörtökön, előfizetési ára negyedévre 1 pengő 20 fillér, vidékre 1 pengő 50 fillér.

Háromezer magyar sértés bevételét engedélyezte Csehszlovákia

Prágai jelentés szerint a kormány decemberre 3000 magyar sértés bevételét engedélyezte. Ebből a szabadpiacokra 2200 jut, míg 800-at a szalámigyárak vesznek át

Egész cipők védik meg legjobban

az Ön lábát a tél hidege ellen.

ROBUR-téle készítmények

nagy választékban várják Önt üzletünkben. Szabott jutányos árak.

ROBUR cipőüzlet

Piac utca 49. szám. • Telefon: 26-16.

Mit, hol vásárolhat legolcsóbban e héten?

Szemünkre vigyázzunk!!
Csakis pontosan készült
szemüveget használjunk

Cserép Sándor
szemklinikai létszerész
Debrecen, Ferenc József ut 21
(Bika Szálló mellett)

Meleg, bolyhos
Bobby-sálát
P 2-ért
Békés Lajos
divatruházában

**Gyermekruhát,
kabátot,
bundát,
baba kelengyét**
legnagyobb
választékban

HOROVITZ GYULA
Nagytemplommal szemben

**Bőröndöt
Retikült
Aktatáskát**
a készítőnél,

FEUERMANN b*róndösmél
Piac utca 26.

**HAL élő és
jegelt**
nagy választékban
Vigmozzival szembenlevő

Halcsarnokban

Guttman
**szőrme
áruház**

Piac u. 56.

Szőrmeáruk nagy
választékban.

Vízvezeték és
villamossági
szerelesek

POLLÁK, Piac u. 58.
Telefon 26-56.

Karácsonyra
**disztárgyak könyvek
kötését, dobozokat**
és minden e szakmába
vágó munkát jutányos
áron készít

Seres Sándor
könyvkötő mester
Ref. püspöki palota

Horváth Sándor
villamossági, rádió kerék-
pár, hangszerárúk szak-
üzlete és vaskereskedése

Debrecen. Telefon 1757.
Üzlet: Hunyadi u. 22.
Műhely: Hunyadi u. 21.

Do'szükségletét

szerezze be a
**„PANNONIA”
Könyvnyomdában**
Debrecen, Piac u. 79

**„ELEKTRA”
csillárt**

vásároljon
Gyári lerakat:
**Elektrom-
ság Csillár**

RADIO

szaküzlet

Ferenc József ut 83.

Cipőt

legjobbat legolcsóbban
Lienernél
Széchenyi u. 1

Szöveteket

Silberstein
**„ROYAL”
Posztóüzlete**
Debrecen, Piac u. 77.

**HAJDUSÁGI
RUHAÁRUHÁZ**
Piac u. 67.

T-líkabátok P 28-tól
Bórkabátok P 35-től

Őszi és téli gyümölcs
védelmi szerek kaphatók
és postán
megrendelhetők

„MEZŐGAZDÁKNÁL”
Debrecen Hunyadi u. 13

Feldheim Imre

„POSZTÓHÁZA”

DEBRECEN,
Svetits palota

**Philips
Standard
Orion**

új típusu

RÁDIÓK

részletre

Neumannál,

Piac utca 27.

**SÁNDOR
Ekszerész**

ajánlja legjobb
**ékszereit,
ezüstneműt**
s pontosan
szabályozható
óráit
meglepő olcsón

Gallériát
törésmentesen
Palotayánál
tisztíttassa

Kálvin tér 5. Bathyányi u.
26. Hunyadi u. 15.

**Karácsonyra
Újévre**

**Ifjúsági
könyvek**
regények, díszmunkák

**Kultura
Antikvárium**
Szent Anna u. 3.

Ruhacsere

üzlet megszűnik.
Használt férfiruhá-
ját kicserelem míg
a készlet tart

Sas utca 4. sz.

Elegáns, finom
nyakkendő
P 1-48

Békés Lajos
divatruházában

Világszabadalom! GUMASIT hideg uton vulkanizál!

Mindenki otthon javíthatja sajátkezüleg minden szaktudás
nélkül autót, motorkerékpárt, kerékpárt, sárcipőt, hócipőt,
gumicsőveket, orvosi kezttyűket és gumi ülőpárnákat.

A Tiszántúli Ipari Vásáron aranyoklevéllel kitüntetve.

Főlerakat: **PATAKY JÓZSEF** autót-, motor-, műszerész és gépjárműműhely,
autófelszerelési cikkek nagyraktára, Debrecen, Erzsébet u. 32. Tel. 32 52.

LEGOLCSÓBBAN

szerezheti be őszi és téli ruhaszükségletét
ugy angol, mint hazai szövetekből, harisnya,
zokni, nyakkendő, kesztyű, kamasni stb.
Fazondij 35 pengő.

Alapítva 1900.
Telefon 1172.

Moskovits József
uri szabó
Piac utca 41. szám.

A MEFHOSz visszavonta sajtóperét a súlyos vádakát hangoztatott Uj Vetéssel szemben

Elmaradt a debreceni Jeney-tanács budapesti kizsállása

Az „Uj vetés” című röpirat, amely
évenként tízszer jelenik meg Debre-
cenben a Turul Szövetség debreceni
kerületének kiadásában, 1932. évi
májusi számában „Ez hát a MEFHO
Sz?” címmel hosszú cikket közölt és
ebben a „Bajtárs” című lapból idézte
azzal vádolta meg a MEFHOSz veze-
tőségét, hogy

18.000 pengőt eladminisztrált
és különböző adományokból
befolyt összegből csak 4 pen-
gőt fordított segélyezésre,

vagyis az eredeti célra. A cikk pontos
kimutatással tárja fel, hogy a pénze-
ket hogyan számolták el utazási költsé-
gek, egyéb kiadások és adminisztrá-
ció címén.

Az élehangú cikk és a benne fog-
lalt vádaskodások miatt a MEFHOSz
sajtópert indított az „Uj vetés” fele-
lős szerkesztője, Karácsonyi Agoston
joghallgató ellen.

A vizsgálat során Karácsonyi bi-
zonyítást kért és több bajtársi egye-
sületi vezetőjén kívül dr. Szily Kál-
mán közoktatásügyi államtitkár, dr.
Vámosy Zoltán orvostanár, Márkus

Artur kultuszminiszteri főszámtaná-
cos, Kucska László székesfővárosi
számtanácsos és Rohringer Sándor
műegyetemi tanár tanuként való ki-
hallgatását kérte. A törvényszék a bi-
zonyítási kérelemnek helyt is adott és
kitűzte a főtárgyalást, amelyre az em-
lítt tanukat is megidézték.

A tanuk jórésze azonban buda-
pesti lakos lévén, a debreceni tör-
vényszék úgy határozott, hogy

költségkímélés céljából a Je-
ney-tanács felutazik Pestre

és ma december 7-én főtárgyalás ke-
retében kihallgatja a fővárosi tanu-
kat.

Karácsonyi Agoston és védője
Asztalos István dr. fel is készültek az
utazásra, amikor az utolsó pillanat-
ban a Jeney-tanács kizsállása is elma-
radt, mert a MEFHOSz visszavonta
sajtóperét. Nem tudni, mi történt a
háttérben, de minden valószínűség ar-
ra mutat, hogy az egyetemi esemé-
nyek hatása alatt a két ellentábor ki-
békült, hogy most egyesült erővel dol-
gozhassanak a tanulási „szabadság”
érdekében.

A barnainges horogkereszteseknek állítólag Festetich Sándor, a Károlyi kormány volt hadügyminisztere a mecénásuk

A horogkeresztesek magyarorszá-
gi mozgalma tudvaleg két cso-
portra oszlott: az egyik rész vezére
Meskó Zoltán, a másik Böszörmény
Zoltán. Még az ingük színe is külön-
böző, annak ellenére, hogy a külföldi
horogkeresztesek inge mindenütt egy-
esleges, így például az angoloknál kék.
Böszörményék barna, Meskóék zöld
ínget viselnek; Meskó Hitlernél járt
kapcsolatot teremteni, Böszörményék
viszont a kormány felé igyekeztek
összeköttetéseket szerezni.

Debrecenben barna horogke-
resztesek vannak, tehát azok,
akiknek a kormányhoz bizo-
nyos kapcsolataik vannak, állí-
tólag Festetich Sándoron, a Ká-
rolyi kormány volt hadügymi-
niszterén keresztül, aki jelen-
leg egységspárti képviselő.

Érdekes, hogy a Meskó-párt fő-
titkára Benke Tibor debreceni refor-
mátus lelkész fia, a Böszörmény-párt
pedig már a berettyóújfalui választó-
sok alkalmával szerepelt, az ajánlá-
sok tömeges benyújtásával, sőt jel-
lemző, hogy amíg sem a kormánypárt,

sem a független kisgazdapárt egyál-
talan nem áldozott választási költsé-
gekre, addig a Böszörmény-pártnak
az utolsó napon is 5000 pengő ment
postán.

Állítólag Festetich Sándor volna a
mecénásuk, aki talán ilyen címen fel
is akart szólalni a parlamentben a
tisztviselőkérdéshez, ez a felszólalás
azonban elmaradt és Gömbös Gyula
miniszterelnök beszélt. Azóta hiába
keresik Festetichet, aki hír szerint az
egységspárt szervezkedéséhez mind-
össze 6 pengővel járult hozzá. Ami-
kor Hegyemegi Kiss Pál felszólalt, az
ellenzék akkor is reklamálta Feste-
tichet, de eredmény nélkül.

Ellenzéki oldalon egyébként a
horogkeresztes mozgalmat ité-
lik meg, attól tartva, hogy nem
történnek itt is hasonló akciók,
mint Ausztriában,

ahol az Anschluss-mozgalom előhar-
cosai a horogkeresztesek. Az ellenzék
ugyanis attól fél, hogy ez a pánger-
mán mozgalom átcsap a horogkeresz-
tesek révén Magyarország németlakta
területeire is.

Harmincezer pengős eljárási költség a Kollégium tiszadadai bérleténél

Most folyt le a tiszántúli reformá-
tus egyházkerület őszi közgyűlése,
amelyen ismét napirendre került a
tiszadadai bérlet ügye. Ebben a dol-
logban Márk Endre főügyész érde-
keltsége folytán, dr. Thury László
debreceni ügyvéd kapott megbízást.

A vitás követelés körülbelül 70000
pengő volt s az egyházkerület gazda-
sági albizottsága most tárgyalta dr.
Thury László eljárási költségeit, ame-
lyek 30.000 pengőt tesznek ki. A köz-
gyűlésen többen felszólaltak, sokalva
ezt a költséget, az elnökség azonban
a maga részéről bizalmi kérdésnek
tekintette az ügyet, így a közgyűlés
tudomásul vette a költségek kifize-
tését.

Az ügynek ilyen módon való el-
intézésével az egyházkerületi közgyű-
lés számos tagja elégedetlen, azt han-
goztatván, hogy az egyházkerület és
a Kollégium közismerten nehéz anya-
gi helyzetben van, éppen erre való
tekintettel tehát hasonló jogügyletek
elintézését állandó tiszteletdíjas
ügyésszel kellene elláttatni, mert így
kétségteljesen jobban jönne ki az egy-
házkerület.

Főszerkesztő: MARKOVITS LAJOS dr.
Felelős szerkesztő: BÉBER LÁSZLÓ.

Felelős kiadó:
HEGYEMEGI KISS PÁL

PANNONIA KÖNYVNYOMDA VALLALAT
nyomása, Debrecen, Piac utca 79. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac utca-79. szám.
Telefon: 26-89.